

Universitātes avīze

Trešdiena, 1995.gada 25.janvāris. Nr.9.
Maksā 10 santimus.

GEOGRĀFI IR FANTASTISKI CILVĒKI!

- šis bija svarīgākais atklājums 1994.gada 16.decembrī rīkotajā "preses konferencē" Ģeogrāfijas fakultātē.

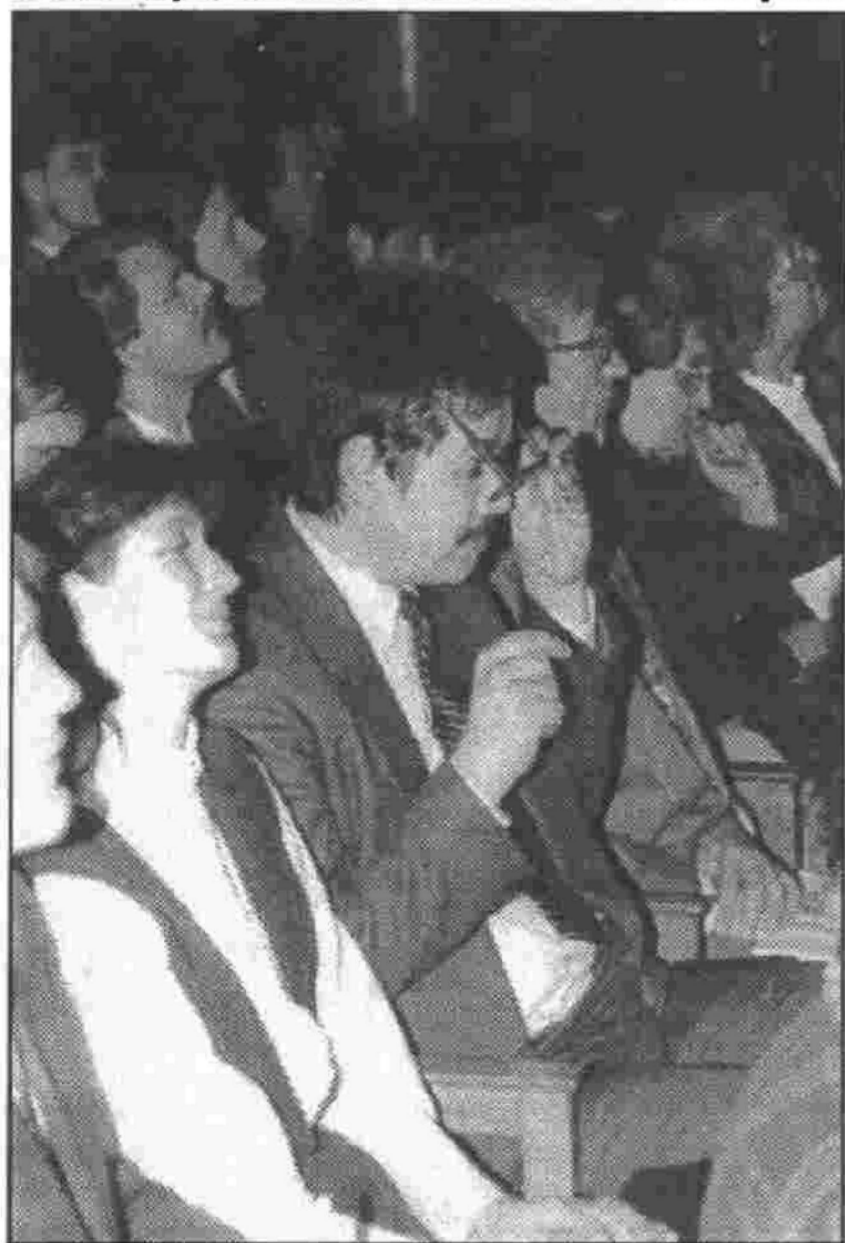
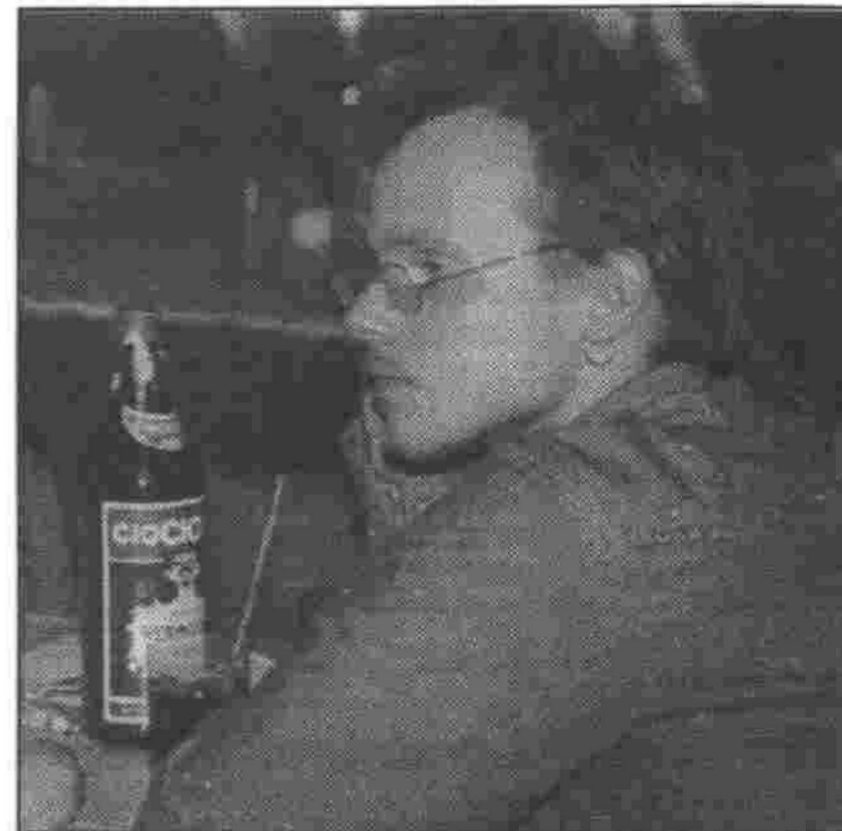
Rosība ģeogrāfos bija manāma jau pagājušā gada decembra sākumā - tika remontētas tualetes, šis tas uzkopts - līdz pienāca istais svinību laiks - Ģeogrāfijas fakultātes 50.gadadiena ar koncertiem, studentiskiem pasākumiem, tradicionālo "preses konferenci", svinīgo sēdi Lielajā aulā un balli Raiņa bulvārī 19, jo neskatoties uz savu vecumu, ģeogrāfiem telpu šādiem pasākumiem nav. Cerot, ka uz nākošo jubileju šīs problēmas tiks atrisinātas, "UA" atspoguļo daļu fakultātes jubilejas svinību pasākumu.

Jau pats sākums bija daudzsološs - ar pie griestiem piekārtu telti un citiem 20. gadsimta pirmatnējības priekšmetiem rotātajā fakultātē atrada telpu, kur līdzīgi bēdīgi slavenajam "Arsenāla" noslēgumam, Ivara Strautnieka roku skartas, skanēja klavieres (uz tām gan neviens negulēja, bet tā kā no visas fakultātes bija ieradusies tikai viena daiļā dzimuma pārstāve - Marija Kasparovicas kundze - tad tas būtu par daudz prasīts). Šajā noskaņā tobrīd iejutās divas studentes un kādi pieci

jautājumam rada Gunārs Daija, atzīstoties, ka vislabprātāk izpētītu kādas jaunas studentes svārku ornamentāliku. "Tādi jau ir tie vīrieši!", teiksiet jūs. Ko lai dara, jāpiekrit. Taču, ja tik ļoti liela daļa mācībspēku Ģeogrāfijas fakultātē ir vīrieši, tad loģiski var izsecināt Latvijas ģeogrāfijas specifiku un pētniecības virzienus.

Tā Jānis Štrauhmanis brīdināja, ka katrā

mācībspēki. Taču ilgi nebija jāgaida. Kāds students atnesa kafiju un pacienāja ar to savus mācībspēkus. Viņi tika nosēdināti tiem paredzētajos un līdzīgi kā skolā izkārtotajos solos. Jaunā situācija mācībspēkus vienkārši sajūsmīnāja - iedomājieties skolas solos sēdošus omulīgus kungus un vienu dāmu labākajos gados, kuri "piestrebj" kafiju no Universitātes kafejnīcu standarttasītēm! Taču arī tas nespēja aizdzīt ikdienas raizes - kungi bailīgi lūkojās viens otrā un pārsprīdēja, kurš maksās rēķinu.

Pa šo laiku sanāca studenti un citi mācībspēki, ieradās arī Juris Vaidakovs - pasākuma organizators - un "preses konference" varēja sākties.

Ievadam vecie ģeogrāfi tika uzaicināti pārsprīdēt nākotnē iespējamos ģeogrāfiskos atklājumus un dalīties pieredzē ar jaunajiem. Liekas, ka visprecīzāko pieeju apspriežamajam

vietā, kur kaut ko pētī, ir jāzina, kā to darīt. Īpaši raksturīgi tas esot Āfrikā, kur vīriešiem esot jāapzinās savu iespēju robežas, kaut gan arī ar vecu instrumentu pie saprātīgas lietošanas varot sasniegt labu rezultātu. Tā nemanāmi visa "preses konference" tika ievirzīta vīriešu problēmās. Arī pasākuma organizators Juris Vaidakovs apliecināja, ka iespēju ar viņa muti uzdot jautājumus pasniedzējiem visdziļāk vēlējušās tieši studentes.

Tāpēc par vīriešu frizūrām. Ģeogrāfijas mācībspēku valdošā matu krāsa ir no gandrīz baltas līdz pilnīgi baltai. Uz šāda fona izceļas Gunāra Daijas, kā viņš pats saka, sarkanbalt-sarkanais matu un bārdas tonis un Gata Zommerovska kunga nedefinējami niansētā krāsa ar manāmām plikpaurības iezīmēm, kuras viņš pats arī atzina un, veiksmīgi apspēlējot to, pierādīja, ka tik traki nemaz neesot: "Ja vīrietim ir plikš pakausis, tad viņš esot gudrs,

ja pliks ir pauris, tad virietis "guļajet", bet, ja galvai mati izkritot gan tur, gan tur, tad šis virietis "guļajet s umom" Jauki, būtu, ja visi tā darītu, taču nekā. Pats fakultātes dekāns Vitālijs Zelčs atzina, ka viņa darbinieki tumsoņi vien esot, bet šāda situācija jau neesot nemaz

tik negatīvi vērtējama, jo dodot iespējas mācībspēkiem attīstīties pašiem un viņus attīstīt, kas esot visnotaļ pozitīvi.

Novārtā netika atstāta arī Marija Kasparovičas kundze. Viņa tika iztaujāta par modi. "Mode ir tas, kas man piestāv un kas ir manā

maciņā", tā pārfrazējot franču sieviešu devīzi, no situācijas izgāja vienīgā mācībspēku daiļā dzimuma pārstāve.

Nieks par tualetēm! Ģeogrāfi patiešām ir fantastiski cilvēki - atzinums brīdi, kad aiz muguras noklaudzēja Ģeogrāfijas fakultātes durvis.

ROBERTS PUTNIS
TENA NIGUĻA foto

AK, SESIJA, SESIJA, KO TĀ AR MUMS DARA...

Ja ieskatāties nesenā pagātnē, tad, iespējams, dažam labam prātā palicis tas laiks, kad pilnā rīklē tika dziedāta tāda dziesmiņa: "Par zaļu pat vēl zaļāks, ir mūsu skolas laiks. Stāv papum mute vaļā, un mammai pūcīgs vaigs...". Jā, un cik tad pūcīgs vaigs būs mīļajam mammucim un cik plaši vērsies vaļā mute papucim, tas atkarīgs arī no mums un it sevišķi eksāmenu laikā.

Sesija ir tas laiks, kad visvairāk, pastaigājot gar "kojām", var redzēt apgaismotus logus. Tiek darīts viss, ko vēl var pagūt izdarīt - daļa vai nu mācās, vai raksta kursa darbus. Daži to sauc par "nespējācij period". Savukārt citi saka, ka nemaz jau tik traki neesot - varot arī tāpat tikt cauri. Dažas meitenes, piemēram, speciāli uz eksāmeniem velk dzeltenu blūzīti vai minisvārkus, bet puīši paķer līdzī portfelīti ar grādigajiem. Un kur nu vēl uztraukums... Gudrās grāmatās raksta, ka cilvēkam uztraucoties dreb rokas, palielinās acu zilītes un notiek pastiprināta svīšana. Lai uzzinātu, kā tas notiek, "UA" sesijas nedēļā devās reidā pa LU, gluži tāpat, kā "Vakara ziņas" kopā ar policistiem un atskurbtuves darbiniekiem.

Klejojot pa LU gaitenī, nejauši nācās satikt Ringoldu no Juridiskās fakultātes 4. kursa, kurš gaidīja eksāmenu Tiesību filozofijā.

- *Kā jūties pirms eksāmena?*

- Godīgi sakot, slikti jutos.

- *Liels uztraukums?*

- Jā, jo par maz esmu samācījies.

Vai nebija laika to darīt?

- Arī tas... Bet ir visādas problēmas.

- *Kādas?*

- Ļoti dažādas - sadzīviskas.

- *Šodien ir "melnā piektdiena" Vai neuztraucies, ka pasniedzēji būs "piekasiģāki"?*

- Tas, ka ir melnā piektdiena, absolūti neko nemaina. Viss atkarīgs tikai no sevis paša.

Vai špikeri daudz sarakstīti?

- Nē, nav neviena špikera.

Kā tad tā? Lielākā daļa studentu taču tos raksta.

Labāk bez špikeriem, uz tiem nevar pajauties.

- *Varbūt veiksmei no rīta veici kādas mānīcīgas izdarības, piemēram, speciāli kāpi ar labo kāju no gultas ārā?*

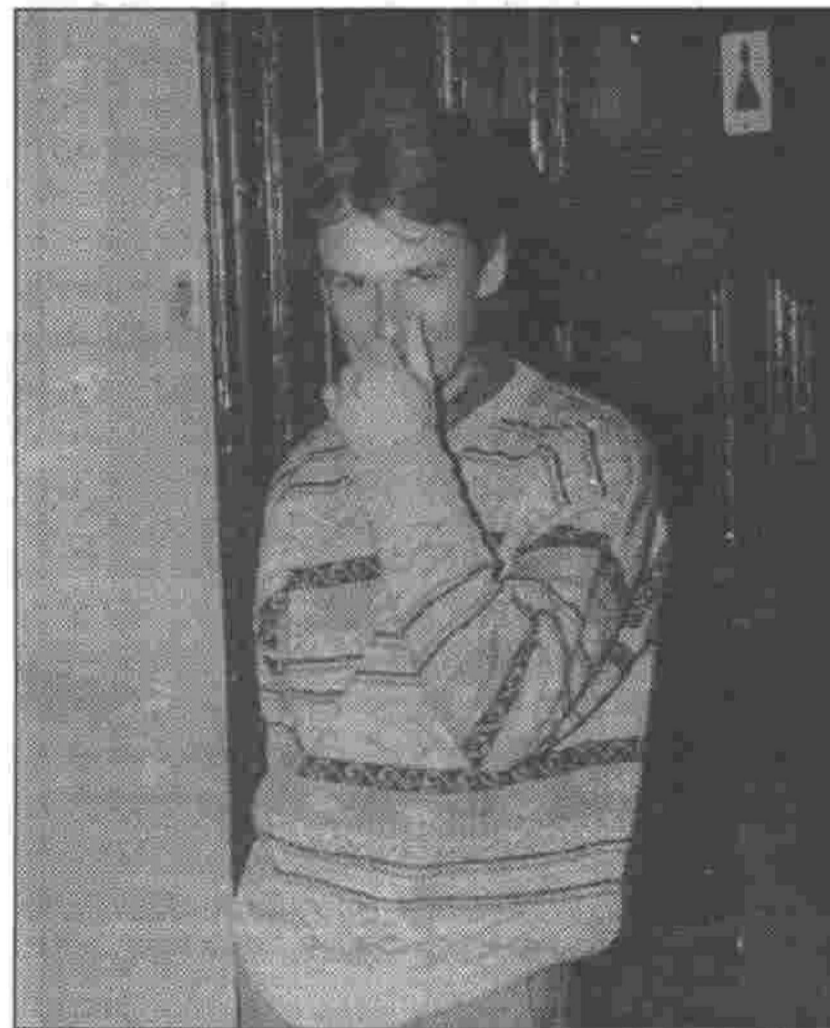
- Nē, neko tādu neesmu darijis.

- *Būdam 4. kursā, tu jau esi tāds pieredzējušāks... Varbūt zini kādus "knifiņus", kā vieglāk piekļūt mācībspēkiem, kaut vai aiznest kādu kukuli?*

Dažiem var aiznest, dažiem ne. Tas atkarīgs no pasniedzēja nostājas.

Vienam auksti...

Vienam karsti...

(Kāda meitene) Saki, saki, kam var, lai zina.

- Nu jā, principā var, bet tomēr neteikšu.

- *Paldies. Lai jums veicas!*

Kādā fakultātē aiz kādām durvīm eksāmena gaidās satikām trīs pirmkursnieces, kas, izrādās, dzīvo vienā kopmitnē un pat vienā istabiņā.

- *Kā veicas ar gatavošanos eksāmenam?*

L.: Ar gatavošanos bija problemātiski. Aizvakar bijām ballē, pārrādāmies tikai uz rīta pusi un tūlīt pat likāmies uz auss. Tā nosnaudām līdz pašam vakaram. Tā sanāca, ka divas dienas par mācīšanos pat nedomājām.

E.: Un tad Liene piecēlās gultā sēdus un teica: "Eu, nī taču eksāmens!"

- *Kāpēc tāda vieglprātīga attieksme?*

L.: Tā nu gluži nav. Jau kādu mēnesi

iepriekš sākām uztraukties par sesijas tuvošanos, bet aizvakar nospriedām - pie velna, jāaiziet uz ballīti, pēc tam tā "riktīgi" jāmacās.

Un vai šī "riktīgā" mācīšanās notika?

E.: Mums ar Lieni bija tā saucamā "baltā Ļeņingradas nakts" jeb negulēta nakts. Vakarā sadzērāmies stipru kafiju un sākām mācīties.

I.: Es savukārt mācījos, mācījos, un tad atkal, kā mēs sakām, atnāca ciemos Jarāns, jeb vienkārši uznāca miegs. Es uzskatu, ja zini, tad zini, vairāk tāpat neko "neiekalsi" Vidus-

skolā man bija tāda pat attieksme, taču eksāmenus tik un tā noliku.

L.: Sarakstīju arī dažus špikerus, bet nezinu, vai palīdzēs, jo tā vai tā man vienmēr ir bailes vilkt tos ārā, ka neierauga. Man špikeri tikai tā - drošības sajūtai.

- *Citiem ir arī pirmseksāmena rituāli, kas it kā nesot veiksmi.*

E.: Nē, vienīgi Inese piecēlusies skrēja ārā no istabiņas, jo esot dzirdējusi, ka, ja no rīta pirmo satiek virieti, tad visa diena ir veiksmīga.

- *Un ko tu satīki?*

I.: Apkopēja mazgāja grīdas.

- *Kā jums šķiet - eksāmenu noliksiet?*

E.: Nezinu... Cerēt jau ceru.

I.: Maziņš uztraukumiņš jau ir, bet domāju, gan jau viss būs labi.

Ilze no 2. kursa: Uh, vakar 6 stundas nosēdēju bibliotēkā. Bet man šķiet, ka mācīšanās ir atkarīga no garastāvokļa. Piemēram, šorīt no rīta man vajadzēja mācīties, bet negribēju to darīt. Savukārt eksāmena nolikšana ir atkarīga no veiksmes. Var nokārtot arī, pārāk daudz nemācoties un otrādi. Špikerus - nekad! Vienīgi rakstiskajos eksāmenos, kad vajadzīgi kādi fakti. Citi tos raksta, bet man slinkums to darīt, un tie īpaši daudz neko nedod.

Redziet nu, kā viss notiek. Kā jau bija manāms, pārsvarā visa pirmseksāmenu darbība norisinājās aiz durvīm. Pretēji manam pieņēmumam, mūsdienu studenti pirms eksāmena vairs nemēdz pastiprināti svīst un tricēt. Acīmredzot arī rakstīt špikerus uz plaukstām un svārku apakšmalīnām jau izgājis no modes. Tātad, atliek vienīgi secināt, ka, iespējams, papučiēm mutes nebūs tik platas kā laidara vārti. Tā, lūk!

Sev un citiem līdzī jūta INESE SIKSNA (teksts) un TENIS NIGULIS (foto)

PEDAGOĢIJAS MAĢISTRU DARBA SVĒTKI

Foto: ANDRIS DZENIS

Diplomi tieši no mācību prorektora Krūmiņa kunga rokām

Gada nogalē svinīgi tērtā Aulā skanēja klusināta ērģeļu mūzika, gaisā lidinājās neparastas smaržas, un ista Ziemassvētku noskaņa sagaidīja skolotājus, mācību spēkus, viesus, lai no mācību darba prorektora Jura Krūmiņa rokām saņemtu godam nopelnītos pedagoģijas maģistra diplomus. Diplomu pasniegšanas procedūru kuplināja muzikāli priekšnesumi, bet istu sajūsmas vētru izraisīja Maestro Raimonda Paula klavierakordi un pedagoģijas maģistres Aijas Kelpšas dziedājums.

99 skolotāji, tehnikumu un augstskolu mācību spēki svinēja savas profesionālās izaugsmes svētkus. Tie bija arī LU Pedagoģijas un psiholoģijas katedras (vadītāja Dr. habil. pead. Ausma Špona) mācību spēku darba panākumu svētki.

Pedagoģijas maģistre DAINA BOJĀRE

SERTIFIKĀTI PARAKSTĪTI SORBONNAS UNIVERSITĀTĒ

Foto: "Izglītība un Kultūra"

Sorbonnas Universitātes Ekonomikas fakultātes katedras vadītājs, profesors Gvidičelli uzrunā sertifikātu saņēmējus LU Ekonomikas fakultātē. No viņa pa labi LU Vadības un ekonomiskās informātikas fakultātes dekāns prof. Edgars Vasermanis, LU prorektors prof. Rihards Kondratovičs, LU Ekonomikas fakultātes dekāns prof. Ojārs Danovskis

Latvijas Universitātes Ekonomikas fakultātes un Vadības un ekonomiskās informātikas fakultātes studentiem 5. janvārī LU Ekonomikas fakultātē tika pasniegti LU un Sorbonnas Universitātes (Parīze) kopīgi parakstīti sertifikāti. Studenti pagājušā gada rudeni un pavasari noklausījās lekciju kursus ekonomikā par cenu politiku, uzņēmumu stratēģiju, uzņēmumu finansēm, mazo un vidējo uzņēmumu vadību, kurus nolasi pieci mācību spēki no Sorbonnas Universitātes. Tie ir pirmie sertifikāti (iecere sadarbību turpināt) Latvijas Universitātes studentiem par noklausītu kursu no tik prestižas un pasaulē pazīstamas augstskolas, kāda ir Sorbonnas Universitāte. Šāds lekciju kurss bija iespējams pateicoties Francijas valdības finansiālajam atbalstam, Francijas vēstniecībai Latvijā un vēstniecei Žannai Debenē.

ALINA GŽIBOVSKA

SATVERSMES SAPULCE

notika 18. janvārī. Tā bija paredzēta divās daļās. Tā kā vairumā gadījumu, kad bija jābalso, sapulces dalībnieki vienkārši ar balsi palīdzību neapmierināti nūrdēja, vilka garu "M-m...N-n... vai sauca: "Jō...jō!" tā piekritot izvirzītajam priekšlikumam, Satversmes Sapulces laiks tika manāmi iekonomēts. Šķiet, bija atdzimušas Senās Grieķijas vai vikingu laiku militārās demokrātijas tautas sapulces

tradīcijas. Vislielākās diskusijas izcēlās jautājumā par Augstskolas likumprojektu. Sapulcē tika nobalsots par Senāta priekšlikumu nosūtīšanu likumprojekta autoriem. LU institūcijas isumā atskaitījās par savu darbību. Tika nolemts gatavoties LU Senāta vēlēšanām. Lidz ar to darbs tika veikts operatīvi un paveikts vienā sapulces daļā, iepianoto divu vietā.

AIJA ŠULTE

AICINĀJUMS UZ AKADĒMISKO KONFERENCI

1995. gada 2. un 3. februārī notiks LU 1. akadēmiskā konference, kurā paredzēts atspoguļot akadēmiskās reformas gaitu LU, novērtēt paveikto un nospraust turpmākos uzdevumus studiju procesa reorganizācijā.

2. februārī plkst. 11.00 Mazajā aulā -
PLENĀRSEDE

Darba kārtībā:

1. Par Latvijas izglītības politiku - Dr. habil. phys. prof. J.Zaķis, LU rektors
2. Akadēmiskās studijas Latvijas Universitātē un to pilnveidošanas problēmas - Dr. habil. oec., doc. J.Krūmiņš, Mācību prorektors
3. Mūsdienīguma princips studiju satura veidošanā - Dr. habil. iur., prof. E.Meļķis, Tiesību teorijas un politikas zinātņu kat. vad.
4. Eirofakultātes aktivitātes ekonomikas, politikas zinātnes un tiesību zinātņu studiju procesā - Dr. soc. pol., prof. P.Miljans, Eirofakultātes direktors
5. Informātikas studijas Latvijas Universitātē - Dr. phys., doc. A.Kangro, Izglītības informātikas kat. vad.

Kafijas pauze 12.30 - 13.00

6. Tradicionālais un aktuālais skolotāju gatavošanā Latvijas Universitātē - Dr. habil. paed., prof. A.Špona, Pedagoģijas un psiholoģijas kat. vad.

7. Maģistra studiju programmu pilnveidošanas problēmas - Dr. phil., doc. J.Rozenvalds, Filozofijas vēstures kat. vad.

8. Ģeogrāfijas, Zemes un vides zinātņu programmas: organizācijas, plānošanas un vadības problēmas - Dr. geo., doc. V.Zelčs, Ģeogrāfijas fak. dekāns

9. Bakalaura programmas studenta izmaksas (matemātikas bakalaura studiju programmā) - Dr. math., doc. O.Judrups, Fizikas un matemātikas fak. dekāns

10. Studentu un abiturientu saites ar LU - Dr. habil. phil., prof. V.Klīve

DARBS SEKCIJĀS

1. TEOLOĢIJA - 3. 02. plkst. 11.00, Raiņa b. 19, Teoloģijas fak. dekanāta telpās. Vadītājs - doc. J.Sikstulis

2. TIESĪBU ZINĀTNE - 3.02. plkst. 11.00, Raiņa b. 19, 7. aud. Vadītājs - prof. J.Vēbers

3. FILOLOĢIJA - 3.02. plkst. 11.00, Visvalža ielā 4-a, 205. aud. Vadītāja - doc. Dz.Paegle

4. PEDAGOĢIJA - 3.02. plkst. 11.00, Jūrmalas g. 74/76, 303. aud. Vadītājs - prof. J.Anspaks

Veselības un sporta izglītība - 27. 01. plkst. 11.00 Aspazijas b. 5, 312. telpā. Vadītājs - doc. J.Melbārdis

5. PSIHOLOĢIJA - 3.02. plkst. 11.00, Jūrmalas g. 74/76, 324. aud. Vadītāja - doc. I.Tiltiņa

6. EKONOMIKA - 3.02. plkst. 11.00, Aspazijas b. 5, 404. aud. Vadītāja - doc. I.Ciemiņa

Tirgus ekonomika un biznesa speciālistu izglītība - 3.02. plkst. 11.00, Aspazijas b. 5, Vadītāja - prof. L.Frolova

7. POLITIKAS ZINĀTNE - 16. 02. plkst. 15.00, Brīvības b. 32, 73. telpa. Vadītāja - D.Bāra

8. SOCIOLOĢIJA - 3.02. plkst. 11.00, Brīvības 32, 13. aud. Vadītāja - doc. S.Senkāne

9. FIZIKA - 22. 02. plkst. 11.00, Raiņa b. 19, 13. aud. Vadītājs - prof. E.Šilters

10. MATEMĀTIKA - 3. 02. plkst. 11.00, Raiņa b. 19, 16. aud. Vadītājs - doc. O.Judrups

11. DATORZINĀTNES - 3. 02. plkst. 11.00, Raiņa bulv.19, 12. aud. Vadītājs - doc M.Treimanis

12. BIOLOĢIJA - 30. 01. plkst. 11.00, Kronvalda b. 4, 5. aud. Vadītājs - doc. V.Egle

13. ĶĪMIJA - 3.02. plkst. 10.00, K.Valdemāra 48. Vadītājs - prof. J.Drēgeris

14. MĀKSLAS ZINĀTNE - 3. 02. plkst. 11.00, Raiņa b. 19. Vadītājs - J.Nikiforovs

KRĀJ BIĻETES!

Jau 1994.gada 30. augustā notika dažādu Latvijas augstskolu pārstāvju tikšanās ar Satiksmes ministrijas Transporta koordinācijas nodaļas vadītāju Jāni Kuškinu, kurš tad informēja, ka, sākot ar 1995.gada 1. janvāri, studenti par braukšanu sabiedriskajā transportā maksās pilnu maksu. Janvārī Satiksmes ministrija atzīmēja, ka, kaut gan studenti iegādājas biļetes par pilnu maksu, tas nenozīmē, ka ir atceltas biļešu cenu atlaides. Vienkārši - ir ieviesta jauna sistēma. Nevar zināt, kam tas ir izdevīgi, taču mums - studentiem tai jāpiemērojas. Mācību iestāde kompensāciju izmaksu veiks vienu reizi mēnesī vienlaicīgi ar stipendiju izmaksāšanu pēc atsevišķa izmaksu saraksta.

"Lai noteiktu izmaksājamās kompensācijas summu, studenti tiek sadalīti trijās kategorijās", sacīja J.Kuškina kungs. "Pirmā kategorija

studenti, kas izmanto vienīgi pilsētas transportu. Otrā - studenti, kas dzīvo kopmītnē, irē dzīvojamo platību, dzīvo pie radiem u. tml., tātad četrreiz mēnesī brauc uz mājām ar starppilsētu transportu. Trešā - studenti, kas dzīvo tuvākajā apkārtnē (līdz 100 km attālumā) un brauc katru dienu uz augstskolu."*

Atlaides paliks tās pašas - 50%. Ar kompensācijas pieprasīšanu būs jānodarbojas otrās un trešās kategorijas studentiem, respektīvi, provinciāliem. Ridznieki un pārējie studenti, kam nepieciešamas braukšanas kartes pilsētas transportā, varēs par pazeminātu maksu tās iegādāties pēc vecās sistēmas.

15.janvārī notika Satiksmes ministrijas, Finanšu ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvju tikšanās, kur tika izstrādāta instrukcija par izmaksājamajiem līdzekļiem par braucieniem sabiedriskajā tran-

sportā. Instrukcijā paredzēts, ka uzskaites un aprēķinu veikšanai mācību iestāde reizi gadā pieprasa no katra studenta personīgo iesniegumu ar braukšanas maršruta, biļetes cenas, braucien skaita gada laikā un to sadalījuma pa mēnešiem pamatojumu. Izmantoto biļešu iesniegšana nav nepieciešama. Students atbild par iesniegto ziņu pareizību. Par izmaiņām jāziņo ne vēlāk kā pēc 30 dienām.

Augstskola pārbauda studentu sniegtās ziņas un ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas dod savu atbildi par studenta tiesībām saņemt prasītos braukšanas maksas atvieglojumus. Tā ir pagaidu informācija, bet cerēsim, ka nekas radikāls no valdības vīriem nav gaidāms.

*"UA" Nr.1, 1994.g. 9. sept.

AJIA ŠULTE

ua Universitātes Avīze
TIEM, KAS NELASA "LU VĒSTNESI"

REKTORA PAVĒLES NR. 1/182 PAR PĀREJU UZ PRIEKŠMETU SISTĒMU LU 1994./95. AKAD. GADĀ 1. PIELIKUMS

PAGAIDU NOLIKUMS PAR REĢISTRĒŠANĀS KĀRTĪBU UN PIERAKSTĪŠANOS UZ BAKALaura STUDIju PROGRAMMU KURSIEM PILNA LAIKA (DIENAS NODAĻAS) STUDENTIEM

Priekšmetu sistēma nodrošina studentiem iespēju brīvi izvēlēties studiju programmu izveles kursus (B daļa), brīvās izveles kursus (C daļa) un mācībspēkus, ja piedāvāto studiju programmas kursu (A, B vai C daļa) docē vairāki mācībspēki, ņemot vērā Universitātes reģistrācijas termiņus, studiju programmas un kursa nodarbības pieļaujamo studentu skaitu.

REĢISTRĒŠANĀS STUDIJĀM

Tiesīgi reģistrēties nākamajam semestrim ir studenti, kuri nokārtojuši savas akadēmiskās saistības (ieguvuši programmā minēto minimālo kredītpunktu skaitu) par iepriekšējo semestri. Atsevišķos gadījumos studiju programmas direktors var dot rakstisku atļauju reģistrēties arī studentiem, kuri nav izpildījuši visas akadēmiskās saistības, pārceļot šīs saistības uz nākamā semestri.

Reģistrāciju nākamajam semestrim izdara dekāna pilnvarota persona (-as) REGISTRATORS (-i). Par reģistrāciju atbild fakultātes sekretārs.

Pēc akadēmisko saistību nokārtošanas līdz reģistrācijas nedēļas beigām (3.02.1995.) studenti, kuri ir tiesīgi reģistrēties, ar savu parakstu REĢISTRĀCIJAS LAPĀ apliecina reģistrēšanos nākamajam semestrim.

Ja students apgūst vairākas studiju programmas, jāreģistrējas katrā no tām.

10 dienu laikā pēc reģistrācijas nedēļas beigām fakultātes sekretārs sašūtas reģistrā-

cijas lapas nodod glabāšanā LU SIC.

PIERAKSTĪŠANĀS UZ STUDIju KURSIEM

1. LU akadēmiskā darbībā tiek realizēta priekšmetu sistēma - studenti pēc attiecīgā akadēmiskā gada kursu kataloga, kurā ir studiju programmas un studiju programmu kursu anotācijas, un dekānu apstiprinātiem docētāju nodarbību laikiem pēc saviem ieskatiem pierakstās uz izvēlētajiem obligātajiem (A daļas), izveles (B daļas) un brīvās daļas (C daļas) kursiem.

Studentiem jābūt informētiem par iespējām izvēlēties alternatīvus kursus un mācībspēkus.

STUDIju PROGRAMMU DIREKTORI līdz 20. decembrim precīzē programmu B daļu, nepieciešamības gadījumā arī izmaiņas A daļas kursos nākamajam semestrim, sagatavo nepieciešamo informāciju studentiem un iesniedz to dekāna pilnvarotai (-ām) personai (-ām) - STUDIju PADOMNIEKAM (-iem).

2. Studenti pierakstās uz izvēlētajiem studiju programmas kursiem pie STUDIju PADOMNIEKA (-iem) PIERAKSTĪŠANĀS - EKSAminācijas lapā, vadoties no anotācijām kursu katalogā, kursu aprakstiem un studiju padomnieku konsultācijām, sākot 3.01.1995 plkst. 8.30 līdz reģistrācijas nedēļas beigām (3.02.1995).

Pierakstīšanās uz A (obligātās) daļas kursiem notiek automātiski - studiju padomniekam aizpildot pierakstīšanās - eksaminācijas lapu, izņemot gadījumus, kad kursu docē vairāki mācībspēki.

Piezīme. Pirmo triju nodarbību laikā students ir tiesīgs mainīt izvēlētos studiju kursus,

informējot par to rakstiski studiju padomnieku.

Vienā pierakstīšanās - eksaminācijas lapā pierakstās tikai vienas studiju programmas studenti.

Studentu uzvārdus, kam nav bijušas tiesības reģistrēties pēc pirmajām trijām nodarbībām Reģistrators izsvitro no pierakstīšanās eksaminācijas lapas.

Pierakstīšanās - eksaminācijas lapas studiju padomnieks pēc trešās nodarbības nodod mācībspēkam, kurš tās uzglabā līdz semestra beigām.

Līdz 1. jūlijam mācībspēks pierakstīšanās eksaminācijas lapas iesniedz tās fakultātes dekanātā, kas pārzina attiecīgo studiju programmu un veic lietvedību par studiju kartēm.

Uz pierakstīšanās - eksaminācijas lapu pamata viena mēneša laikā pēc sesijas beigām (līdz 1. augustam) fakultātes sekretārs izdara ierakstus studenta studiju kartē.

Pēc trešās nodarbības students izdara ierakstu savā STUDIju GRĀMATIŅĀ, kas pastāvīgi glabājas pie viņa.

3. Dekānu pilnvarotas personas - NODARBĪBU LAIKA PLĀNOTĀJI sagatavo programmas docētāju nodarbību laika plānojumu - nodarbību sarakstus līdz sesijas sākumam.

Piezīme. 1. Vakara un neklātienes nodaļas studentiem tiks izstrādāti atsevišķi nolikumi par reģistrēšanās un pierakstīšanās kārtību.

2. Fakultāšu dekāni un studiju programmu direktori ir atbildīgi par to, lai informācija par reģistrēšanās un pierakstīšanās kārtību, Reģistrators un Studiju padomnieku darba grafiku būtu pieejama visiem studentiem.

Starp LU pelēko ikdienu krāsaināku padarošākajiem svētkiem nevar neminēt ikgadējo Programmētāju dienu. Un programmētāju diena nebūtu programmētāju diena, ja tajā netiktu piešķirtas dažādas prēmijas. To vidū teju vai kā nozīmīgāko var minēt lēdijas Adas Lavleisas prēmiju. Šogad par šīs prēmijas laureātēm kļuva trīs Fizikas un matemātikas fakultātes studentes - Zane Bičevska, Ilze Murāne un Maija Balode. Piedāvājam lasītājiem sarunu ar vienu no laureātēm - LU Fizikas un matemātikas fakultātes datorzinību maģistratūras otrā kursa studentu Zani Bičevsku - dziedošu un reiz dejojošu programmētāju, studentu un lektori reizē.

FIZMATU GARS NEMIRST!

- *Kāda ir tava studēšanas hronika?*

Eksaktās zinātnes man vienmēr bijušas sirdij tuvas. 1989. gadā iestājos LU Fizikas un matemātikas fakultātes lietišķās matemātikas speciālitātē. Toreiz bija paredzēta studiju programma piecu gadu garumā, bet vēlāk izrādījās, ka varu pabeigt četrus gadus, iegūstot datorzinību bakalaura grādu.

- *Šobrīd tu studē maģistratūrā.*

- Jā. Manuprāt, daudzi studenti izvēlas maģistratūru, paši nezinot kāpēc. Varbūt vienkārši aiz zinātkāres.

- *Un tu pati?*

- Varu teikt, ka šobrīd turpinu studijas intereses dēļ. Arī, lai lasītu lekcijas ar bakalaura grādu vien ir par maz.

- *Kā tu izvēlējies savu studiju virzienu?*

- Šo manis izvēlēto virzienu var nosaukt par ģimenes specialitāti. Un stāsts par to ir šāds: 1966. gadā mans tēvs studēja šajā pašā Fizikas un matemātikas fakultātē, arī viņam lekcijas lasīja profesors Detlovs - vispārleģendāra personība šajā fakultātē. Tā mans tēvs sesijas laikā aiziet pie Detlova un jautā, vai nevar ātrāk nokārtot eksāmenu. Jā, nu, protams, var, bet kāpēc. Nu tāpēc, ka jāprecas. Un vai sieva ir matemātiķe? Nē, nav. Nu tad bērni jau nu noteikti būs matemātiķi, tā Detlovs ir teicis. Un šis novēlējums ir arī man dzīvē nācis līdz. Savu specialitāti izvēlējos bez īpašām šaubām un pretrunām. Es domāju, tādējādi turpināt ģimenes tradīcijas nebūt nav slikti. Ir zināma jau šīs ģimenes specialitātes - kā mēdz teikt - garoza un mikstums.

- *Kā tu kļuvi par Adas Lavleisas prēmijas laureāti?*

Datorzinību speciālitātē šo prēmiju piešķir par datorzinību popularizēšanu. Es prēmiju saņēmu par ļoti plašu darbību. Strādāju ar programmēšanu, man ir pedagoģiskā darba pieredze.

- *Ko tev ir devusi šī prēmija?*

Ls 25. Ha-ha! Nauda nav tā svarīgākā, lai cik daudz arī tās būtu. Svarīgākā ir atzinība. Ir ļoti patīkami, ka tādu darbu atzīst un novērtē. Manuprāt, tieši tam šī prēmija arī ir vajadzīga studentēm kā atzinības apliecinājums par paveikto.

Foto: TENIS NIGULIS

Fotogrāfam uzsmaida ZANE

Vispār negribēju uz šo prēmiju pretendēt. Un arī vēlāk, kad biju iesniegusi visus dokumentus, konkursu neņēmu sevišķi nopietni. Nenoskaņoju sevi tā, ka man šo prēmiju noteikti vajag, bija interesanti vienkārši pamēģināt. Bet nenoliegšu, bija gandarījuma izjūta, prēmiju saņēmot.

- *Vai paralēli studijām tu strādā?*

- Jau divus gadus strādāju par pasniedzēju Fizikas un matemātikas fakultātē. Strādāju ar pirmo kursu matemātiķiem un matemātikas pedagogiem. Uzskatu, ka darbs ar studentiem attīsta domāšanu un ir ļoti saistoši vienu brīdi būt studentei, citu brīdi mācībspēkam. Man ir izveidojusies ļoti laba saprašanās ar maniem studentiem.

Piesakoties Adas Lavleisas prēmijas

saņemšanai, ir nepieciešams iesniegt arī vismaz divas rekomendācijas. Es iesniedzu piecas un vienu no šīm rekomendācijām uzrakstīja mani studenti - jutos ļoti iepriecināta, tik labus vārdus lasot.

- *Tavs hobijs?*

- Dziedu korī. 17 gadus dejuju tautiskās dejas, bet nācās dejošanu pamest, jo nevarēju to apvienot ar dziedāšanu, bet gribu atkal kādā brīvākā dzīves brīdī dejošanu atsākt. Šobrīd pūlos apgūt automašīnas vadīšanas prasmi.

- *Tavas nākotnes ieceres?*

- Godīgi sakot, paļaujos uz gadījumu. Esmu arī māņticīga un negribu neko daudz par savām iecerēm stāstīt.

Gribu arī nākotnē turpināt darbu ar studentiem. Bet uzskatu, ka nevar mācīt programmēšanu, ja ar to nenodarbojas. Jāsaka arī liels paldies firmai SWH, kur strādāju, un mana darba specifika ir arī saistīta ar mana diplomdarba tēmu.

- *Dzīves moto?*

Šaubos, tātad dzīvoju. Cilvēki jau parasti ir pretrunu pilni, kaut arī ārēji liekas līdzsvaroti. Ziemassvētki, vecā gada beigas - tas jau parasti ir tāds pārdomu laiks. Arī es mēģināju "savilkt galus" un secināju, ka man it kā viss ir, ko varētu vēlēties - ģimene, burvīgi draugi, milams darbs, normāli ienākumi un galvenais dinamiska dzīve, kāda man patīk, bet cilvēkam jau nekad nav pietiekami, gribas kaut ko jaunu un vēl.

- *Kā tu vērtē jauno studentu paaudzi salīdzinājumā ar sevi, saviem laika biedriem?*

Varbūt, jaunā studentu paaudze ir uzcītīgāka un ieinteresētāka studēšanā, bet neko daudz citādāka jau nav. Un varu droši teikt, ka fizmatu gars viņos ir dzīvs.

MAGDA RIEKSTIŅA

UN JA NU MĒS PĒKŠNI UZTAISĪTU BAIGO PROJEKTU?

Decembrī notikušajās programmētāju dienās bez Adas Lavleisas un Čarlza Bebidža balvām tika piešķirtas arī vairāku firmu prēmijas. Tās savā īpašumā ieguva LU FMF matemātikas specialitātes 2. kursa students Jānis Koreņevskis un 5. kursa students Jānis Piņķis. Paralēli studijām abi strādā arī Datorikas nodaļā. Paši atzīst, ka tādi "sausīņi" vien esot, kā jau matemātiķi, taču tas mums netraucēja parunāties par studijām, darbu un programmētāju dienām jeb vienkārši - par dzīvi.

Pastāstiet, lūdzu, kāds bija jūsu skološanās ceļš līdz Universitātei?

J.K.: Kā saka - ērkšķains. Skolās esmu gājis kādās septiņās. Sāku mācīties Bauskā, vēlāk pārcēlos uz Rīgu 89. vidusskolu. Pa vidam vēl bija skola Rīgas centrā, Teikā, tad mācījos 39. vidusskolā. Pēc tam 2 gadus studēju RTU un, galu galā, atnācu uz Latvijas Universitāti.

J.P.: Es vispār neko neesmu mācījies. 1989. gadā iestājos Universitātē, un tagad mēģinu to pabeigt.

- Bet kāpēc tieši matemātika? Tas bija mērķtiecīgs ceļš vai tīra nejaušība?

J.P.: Es matemātiķos nokļuvu tāpēc, ka tur bija papildkonkurss. Bija pietrūcis cilvēku, un rikoja papildkonkursu. Pēc visiem eksāmeniem varēja vēlreiz mēģināt, bet, tā kā biju beidzis 1. vidusskolu, man eksāmeni nebija jāliek. Tad es beigu beigās te nonācu, pilnīgi nejauši.

Programmētāju dienās jums tika piešķirta IBM firmas prēmija. Vai pirms tam jums bija kaut kādi sakari ar šo firmu?

J.K.: Mums it kā visu laiku ar to ir sakari un arī informācija par viņiem.

J.P. Viņi cita starpā pārdod diska sistēmas, un caur to arī notiek savstarpējas konsultācijas.

- Kā jums pašiem šķiet, ko šī prēmija jums var reāli dot?

J.K.: Izstāsti, ko tu esi izdarījis ar savu prēmiju? Ko tālāk domā darīt ar saviem papīriem?

J.P. Jā, papīri tur bija... Mašīnu sataisīju.

Vai arī jūs nākotnē cerat iegūt Čarlza Bebidža prēmiju? Par ko šogad to piešķir?

J.P. Godīgi sakot, diezgan maz esam saistīti ar citiem.

J.K.: Bija kaut kādi projekti programmēšanā, precīzi nevaru pateikt. Šini telpā sēžot, neko nezinām par apkārtējo pasauli.

J.P.: Principā arī nav pārāk plašs to cilvēku loks, kas strādā tieši ar UNIX, tāpēc ar to, kas notiek citās lietās, tiešām ir maza saskare.

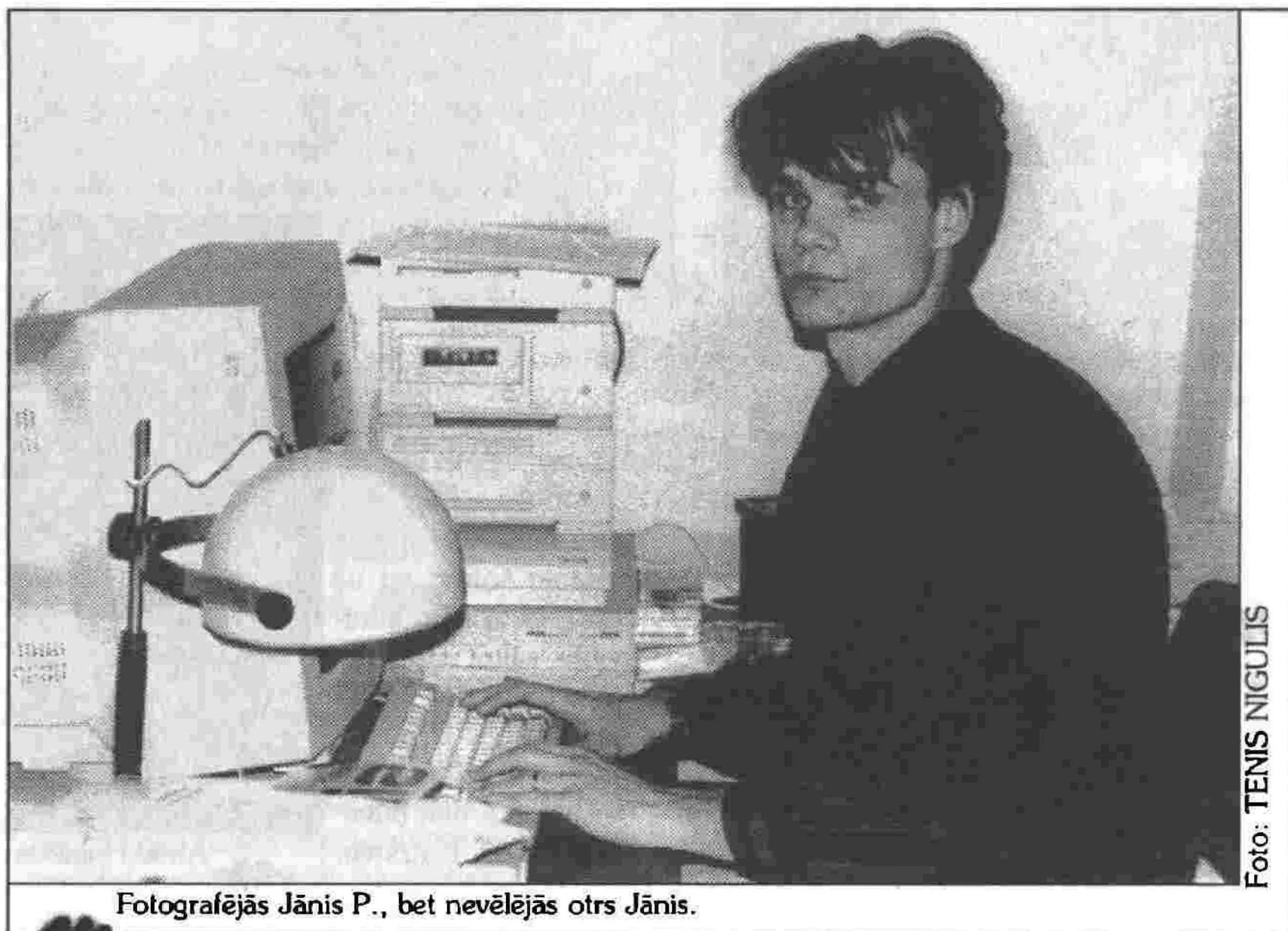
J.K.: Man šķiet, ka šīs balvas piešķiršana vairāk ir atkarīga no gadījuma. Ja

tas ir lielu papīra daudzumu izlasišana, saprašana un visu šo sistēmu iespēju tālākie ieviešana dzīvē, kā arī "visa uzturēšana pie dzīvības" un pieskatišana, lai nedara blēņas. Tā ka ar zinātņi sakara tiešām te ir maz. Varbūt tik daudz, ja kāds, kurš "bīda" zinātņi, varētu to izmantot.

- Ko domājat tālāk darīt?

J.K.: Mums ir tikai praktiskie mērķi dabūt jaunu mašīnu, jaunu "softu"* utt.

J.P.: Man vispār šķiet, ka tās prēmijas programmēšanā - tas nav nopietni. Tas, manuprāt, nav nekāds liels panākums vai gods. Šobrīd tā komerciālā programmēšana kopumā ir viena vienīga ražošana.

Fotografējās Jānis P., bet nevēlējās otrš Jānis.

pēkšņi uztaisām baigo projektu, kāpēc gan arī nepaņemt prēmiju? Pie reizes...

J.P.: Jā, varbūt pie reizes kāds mums arī normālu mašīnu uzdāvinātu?

J.K.: Arī nebūtu slikti!

- Jūs tomēr esat matemātiķi. Vai savu dzīvi turpmāk saistīsiet ar datorzinātnēm?

J.K.: Laikam jau 23 gadus sev citu pielietojumu neatradīšu. Es vispār varētu strādāt par virpotāju, man kaut kāda virpotāja kategorija ir. Bet kaut kā rūpnicā negribas...

J.P. Godīgi sakot, ar zinātnēm mums nekāda sakara nav. Mūsu konkrētais darbs ir radīt iespējas citiem strādāt. Pārsvarā

Milzīgs konveijers un viss. Un mēs esam tie, kas uztur to konveijeru pie dzīvības...

J.K.: ...jeb tāds starposms - vieni ražo, mēs to ieviešam dzīvē.

J.P.: Pirms gada es teiktu - gribu atrast darbu bankā un nopelnīt daudz naudas.

Redz, tādi nu viņi ir. Cik nu "sausī" spriediet paši.

* programmu

中国 ↔ 拉脱维亚 MĒS ZIEDOŠĀ VIDUSVALSTS - ĶĪNA latviešu acīs un sirdī

Diezin vai pasaulē ir kāda valsts un tauta, ko varētu patiesi saprast no ārienes uz ierobežotu laika sprīdi še iebraucis svešzemnieks. Ja nu arī ir, tad tā noteikti nav Ķīna un tur mītošie ķīnieši. Lai ko es arī stāstītu par šo milzi ar miljards ziedu aromātu saujās, tas spēs attēlot tikai ļoti niecīgu daļu no pārbaģātajām izjūtām un iespaidiem, ko guvu, piecas dienas viesojoties šajā Āzijas lielvalstī.

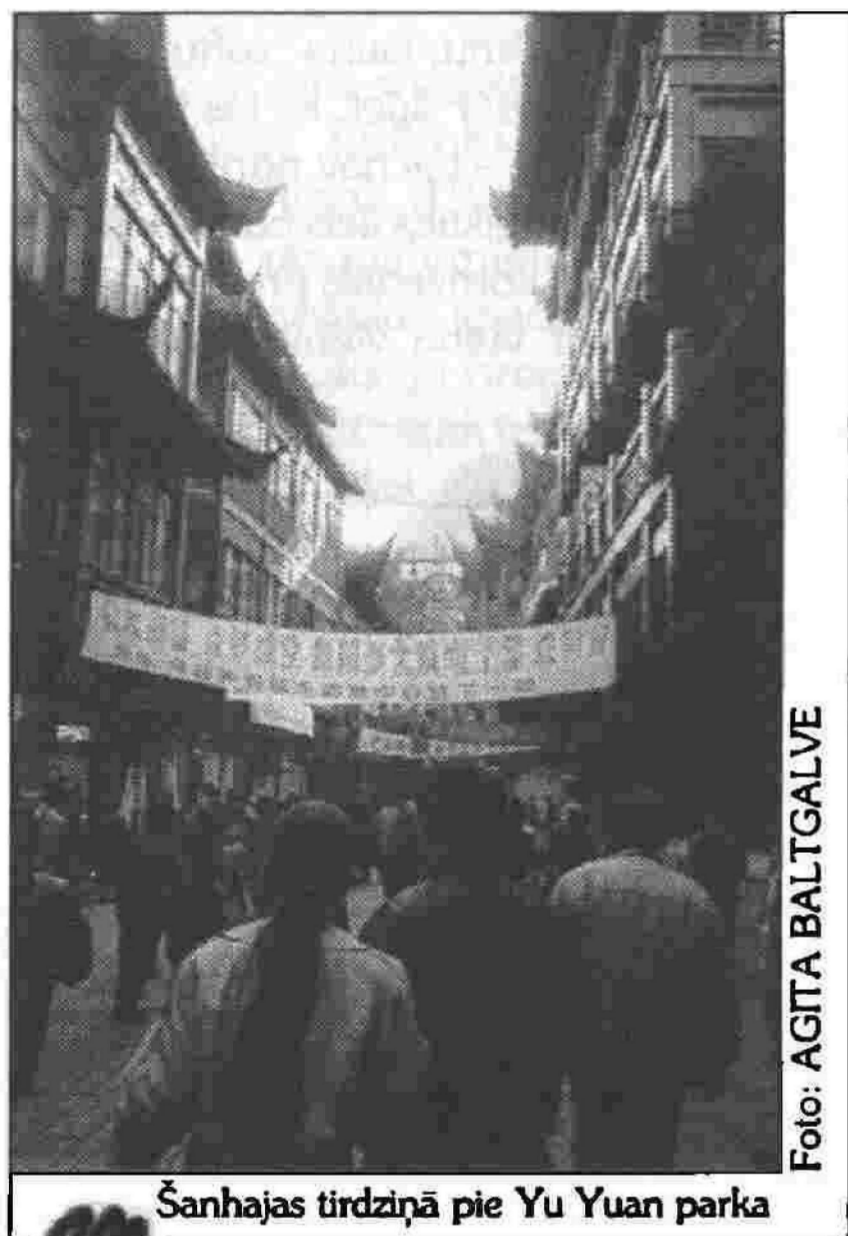

Foto: AGITA BALTGALVE

Šanhajas tirdziņā pie Yu Yuan parka

Ir daudz spriests un diskutēts par iespējamiem politiskajiem un kultūras sakariem starp LR un ĶTR gan pirms, gan arī pēc 1994. gada decembra sarunām Ķīnā, tādēļ par tām tikai īsumā.

Šī Latvijas Valsts delegācijas vizīte Ķīnā noteikti pavērs iespējas abu valstu sadarbībai nākotnē, kur Pekinā nesen parakstītais līgums varbūt pat ieņems galveno lomu. Kas attiecas uz sarunu rezultātiem, gribētu pieminēt tikai svarīgāko un interesantāko.

Pirmkārt, pilnīgi netika skarts Taivānas jautājums, kas parasti rada problēmas un apgrūtina saprašanos. Kā jau zināms, vienā valstī nevar tikt pārstāvēta gan ĶTR, gan ĶR (jeb Taivāna), abu valstu ieilgušo politisko nesaskaņu dēļ, bet Latvijā vēl pirms neilga laika darbojās Taivānas oficiālā pārstāvniecība. Plašāk netika apspriesta arī Tibetas problēma, kā to varētu gaidīt, sakarā ar Da-lai-lamas vizīti Rīgā un nesenajām draudzīgajām attiecībām. Šajā ziņā Ķīna un Latvija pagaidām noslēgušas abpusēji saprotošu klusēšanas līgumu.

Vēl varētu piebilst, ka, kaut gan šī pēc

daudzu delegātu atzinumiem bijusi viena no grūtākajām un smagākajām vizītēm ārvalstīs, tomēr vēlējams galarezultāts un kopīgie interešu punkti visādā ziņā tika sasniegti. Un, lai arī cik ļoti atšķirīgas mentalitātes cilvēki būtu ķīnieši un latvieši, vispārcilvēciskajos un sadarbības jautājumos pamatnostāja un vēlme veidot kontaktus lielā mērā ir līdzīga.

Ļoti interesanti bija arī uzzināt, ko tad isti domā Latvijas delegācijas pārstāvji, atgriežoties no (1994. gada decembra) vizītes ĶTR.

Uz jautājumu par spilgtākajiem personiskajiem iespaidiem un nozīmīgākajiem politiskajiem momentiem apmeklējuma laikā atbild:

Aivars Markots

(Valsts prezidenta ārlietu padomnieks)

Ķīna ir milzīgs ekonomisks jēdziens. Visa pasaule šobrīd iet uz Ķīnu, jo tā būs dominante, sākot ar divtūkstošo gadu. Arī šobrīd valsts tirgus ir būtībā neaptverams. Mēs redzējam, kā tiek būvētas pilsētas. Katrs vecais kvartāls tiek nojaukts un tā vietā uzcelts jauns. Kad lūdzām parādīt Šanhajas vecpilsētu, ķīnieši bija pārsteigti. Kādu vecpilsētu? Mums tādas nav. Vecās Šanhajas vienkārši nav.

Pārsteidzoši bija arī tas, kā ķīnieši mūs uzņēma un ar kādu attieksmi risinājās sarunas un tikšanās. Notika līdzvērtīga domu apmaiņa, lai gan būtībā mēs esam divas totāli pretējas valstis. Pie kam mums Ķīnas apmēri ir varbūt pat mazliet biedējoši.

Jānis Kinna

(bijušais zemkopības ministrs)

Man likās, ka apmeklējuma nozīmīgākais moments bija tad, kad abi prezidenti stāvēja Lielajā Tautu Pili un noskanēja abu valstu himnas. Šķiet, ka principā jau tai brīdī vizīte savu uzdevumu bija izpildījusi.

Spilgtākie personiskie iespaidi laikam ir divi. Viens - savām acīm redzēt mūri (individuāls brauciens ar taksometru). Otrs - ķīniešu milzīgā armija Tautu Pili. Taču nedomāju, ka Ķīna būtu tā valsts, uz kuru es gribētu braukt ekskursijā vai atpūsties.

Anta Buša

(Valsts prezidenta preses sekretāra vietniece)

Visspilgtāko iespaidu atstāja Hainaņas province (sala valsts dienvidos, tagad arī neatkarīgā ekonomiskā zona). Turienes daba. Milzīgie naudas ieguldījumi, kas veikti, lai šajā tukšajā vietā uzceltu kūrortu.

Šanhajā kādā nefrita apstrādes rūpniecā redzējam arī, kā, strādājot pie vienas vienīgas figūriņas, ko pasaulē pārdod par miljoniem dolāru, strādnieks nepaceļ galvu mēnešiem ilgi, par to preti saņemot salīdzinoši niecīgu atalgojumu. Dārgakmeņa putekļi ir ļoti kaitīgi acīm, un tomēr darbam bieži vien tiek izraudzītas ļoti jaunas meitenes, kuras pēc dažiem

Foto: AGITA BALTGALVE

Atvadu bankets Haikou (Hainaņas prov.)

gadiem burtiski kļūst aklas un tāpēc ir spiestas no rūpniecības aiziet. Atsevišķam individam te tikpat kā nepievērš nekādu uzmanību.

Ojārs Rubenis

(Latvijas televīzijas korespondents)

Mani ļoti pārsteidza šķietami nesavienojamu vairāku pasaulu esamība vienā teritorijā: vēl komunistiski domājošā Pekina (Beidžina), rietumnieciskā Šanhaja, neatkarīgā Haiku (Hainaņas g-ps) zona, nabadzīgie un modernie kvartāli. Šeit valda pavisam cits domāšanas līmenis; kā man stāstīja, strādā pavisam cita smadzeņu puslode. Kādā nabadzīgo kvartālā pajautājam, kāda sajūta, ka tur jaunajās mājās dzīvo labāk, bagātāk un tu te guli - uz ielas. Un mums atbildēja: tā ir mana vieta, es šeit dzīvoju.

Labprāt gribētu šeit atbraukt vēlreiz, bet

sagatavotāks, lai kaut ko no šīs valsts varētu saprast.

Andris Jakubāns

("Neatkarīgās Čīņas" redaktors)

Visu mūžu esmu ļoti gribējis braukt uz Ķīnu. Par šo valsti studiju gados rakstīju pat kursa darbu. Vislabāk man patika kāds Tējas namiņš, kur, dzerot tēju, sajūtām Ķīnas garšu. Tajā brīdī mēs domājām, ka saprotam šo valsti, bet īstenībā to nemaz nevar saprast, jo Ķīna ir okeāns, milzīgs spēks. Katru gadu tā kļūst par vienu Šanhaju (12 milj.) lielāka.

Šī vizīte būtībā ir ļoti vēsturiska, jo satikās minivalsts, kas jūt briesmas par savu iznīcību, un pasaules lielvalsts, kurai nav gandrīz nekādu problēmu.

Tad vēl, Ķīnā saprot, ka viņi dzīvo ātri, bet Latvijā ne. Tāpēc te strādā dienu un nakti. Vispār liekas, ka Latvija savā ārpolitikā īsti nesaprot, kas ir Āzija.

Un kaut gan man Āzija ļoti interesē un vilina, es te nekad nevarēju justies labi, tā nav mana pasaule.

zemi un tās iedzīvotājiem ir patiesi negaidīts: mazi, žigli, divaini dzirdētā valodā runājoši ļaudis, kas sākumā nepavisam neliekas izbrīnīti, ka arī kāds no baltajiem svešzemju iecelotājiem prot atdarināt kaut ko līdzīgu viņu skaņām.

Tik pēkšņi nokļūstot šai lepņajā Austrumzemē tik tiešām rodas nepārvarama impērijas sajūta, ko vispirms raksturo muitas ofisu karaliskais iekārtojums, tad plašie ceļu prospekti, neierasta dizaina un izmēra limuzīni, visās iespējamās krāsās liesmojošas reklāmas un citi fasāžu rotājumi, kā arī milzīgās ēkas garām traucošās ielu malās. Tomēr jau nedaudz vēlāk nākas piekāpties pilnīgi pretējām noskaņām: mazas tumšas šķērsielīņas ar zemām, pavisam nodilušu izskata būdīnām, starp kurām bieži vien nav skaidri izteiktu robežu un dalījuma. Šeit visvairāk kā jebkur citur Ķīniešu dzīve līdzinās mūžīgam tirgum, kur katrs "pārdod un pērk", kā pašam labāk tik. Visas sadzīves problēmas te tiek risinātas vārda tiešā nozīmē uz bruģa: cilvēki gatavo ēdienu, ēd, mazgā zobus, atpūšas, strādā, mazgā, žāvē veļu, dienvidu pilsētās pat guļ uz ielām. Un arī Guanmenas slimnīca, kura izraudzīta Prezidenta kundzes apmeklējumam, tik ļoti izceļas ar

ielām un ēkām norādīta adrese vai nosaukums, līdz ar to padarot orientāciju vēl sarežģītāku.

Tomēr spraiga un aktīva dzīve vērojama it visur, arī reliģiskajos tempļos. Jašmas Budas Templi Šanhajā redzami gan ikdienas apmeklētāji un dievlūdņēji, gan turpat dzīvojošie mūki, gan visparastākie tūristi vienlaicīgi. Kūpošo viraku buntiņu aromāts, ēdamtelpā skanošie rīsu kociņi, tūristu kameru un fotoaparātu klikšķi, ieejas biļešu un suveniru iztirgošana - visas šīs, no mūsu viedokļa skatoties, tik nesaderīgās lietas vienā vienīgā budistu tempļi. Neviļus nāk atmiņā kādreiz lolotā doma - palikt tieši te un nebraukt vairs nekad atpakaļ.

Bet dzīve jau pēc dažām stundām atgriežas modernajās viesnīcās, kur tāpat valda tikai vietējiem zināmi likumi. Pirmkārt, ne solis netiek sperts bez zināmas pakāpes priekšnieka atļaujas, pat maizes izsniegšana (Ķīnā to tradicionāli, šķiet, nelieto) "divainajiem" iebraucējiem tiek saskaņota ar pilnvaroto personu un tikai tad (kaut arī pašas ēdienreizes beigās) realizēta. Finanšu un istabu sadalījuma jautājumos, varbūt ar gudri izplānotu nodomu, sastopams rietumu viesiem tikpat neizprotams juceklis. Bagāža kādā viesnīcā nozudusi ne

Prezidenta villa Pekinā (Beidžinā)

"Mēs šeit dzīvojam..." Haināņas provinces mazo ieliņu dzīve

Foto: AGITA BALTĢALVE

Juris Rubenis

(Teoloģijas doktors, Teoloģijas fakultātes docents)

Mēs diemžēl ļoti maz uzturējamies Ķīnas autentiskajā vidē, biežāk braucām pa eiropiskajiem un amerikāniskajiem apgabaliem. Tādēļ visspilgtākie iespaidi man palikuši no Šanhajas Budistu Tempļa un Konfūciāniešu tempļa. Bija arī iespēja pastaigāties pa nabadzīgajiem rajoniem un redzēt to dzīvi, kas notiek uz ielām. Man šķita, ka istā Ķīna ir tieši tur, un nevis elitārajā līmenī.

Pašam vēl ļoti gribētos aizbraukt uz Tibetu, Lhasu, kas kādreiz bija ļoti liels budistu reliģijas centrs. Tagad tur ļoti strauji tiek iznīcināti visi tempļi un garīgie pieminekļi.

Pēc šī, varbūt ielgušā ievada, varētu sekot stāsts par to, kā īsti jutās latvietis - "milzis" Ķīniešu - "liliputu" sabiedrībā jeb kādas sajūtas pārņēma mazās pundurvalsts pārstāvjus tūkstošgadīgajā imperatoru lielvalstī.

Pirmais iespaids un tik pēkšņā saskarsme ar jau diezgan pasen domās un idejās iepazīto

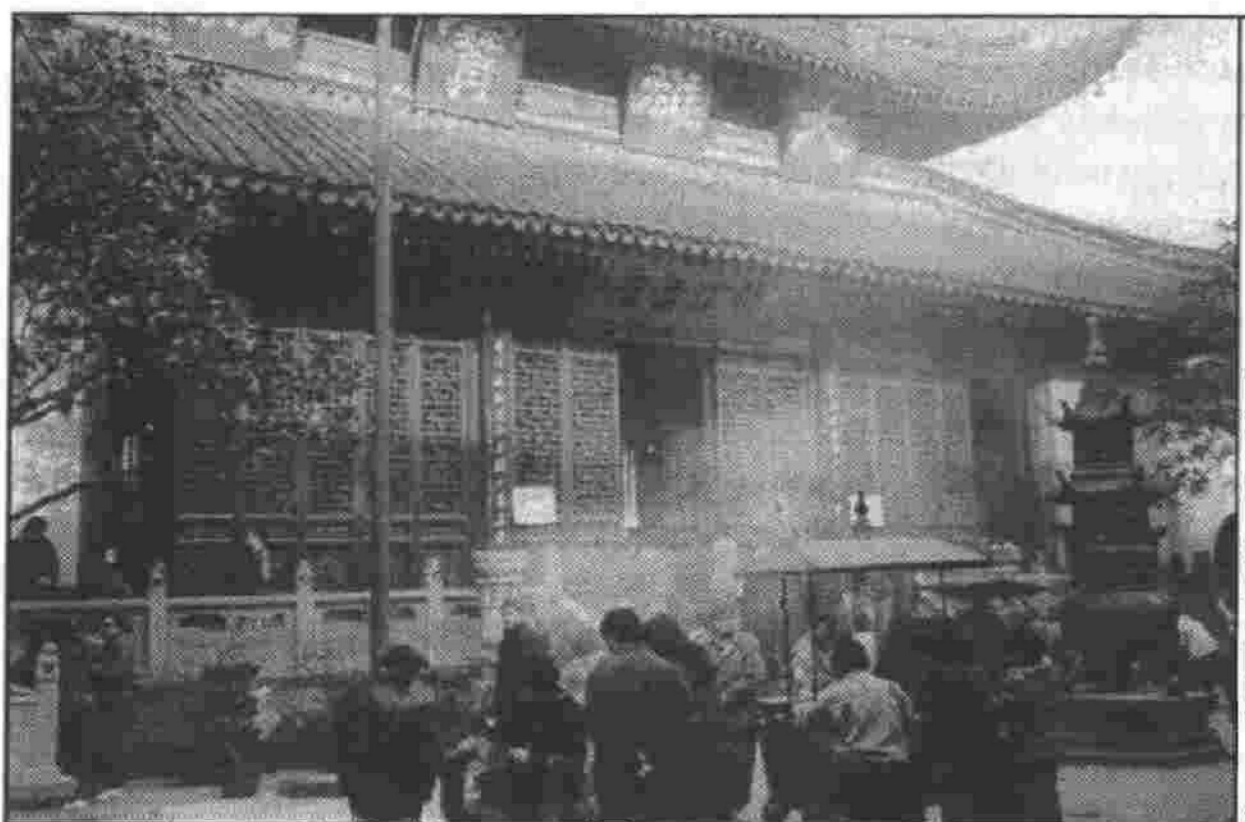
nomācošu nabadzības un nolaistības atmosfēru. Vai nosaukt to par sociālisma rezultātā sasniegtu sistēmu? Vai jau nedaudz kapitālisma ietekmētu? Īsti neabilst ne viena, ne otra, drīzāk gan pēc Ķīniešu pašu gaumes un tradīcijām izveidota valsts iekārta, kas netieši varbūt pat turpina gadu tūkstošos iesakņojušos monarhistisko pārvaldi.

Mums, uz dažām stundām iebraukušajiem, šai milzu "okeānā" laikam tā īsti arī neaptvert, kur beidzas viņu dzīves haotiskums un kur sākas bargie likumi. Rietumnieku tik ļoti ierastajai kārtības izjūtai te it bieži nācās vilties. Ielās - miljoniem riteņbraucēju ar visnēdāmākā rakstura bagāžu, tikpat daudz lēto, dzeltēno "taksišu" un citu mašīnu, kuru burzmā, atdaloties no delegācijas kolonnas, parvietošanās kļūst tikpat kā neiespējama. Neskatoties uz to, šķiet, sarkanā gaismu signāli un cita veida satiksmes noteikumi netiek ievēroti, vienīgie redzamie transporta organizētāji ir miliči ielu krustojumos un atsevišķās vietās pamanāmās zīmītes ar uzrakstu (jeb apstāties aizliegts). Pie tam ļoti retām

tikai pusei neoficiālās delegācijas, bet, kā baumo, arī pašam Prezidenta kungam. Taču arī visas šīs mazās nekārtības nespēj iztraucēt Ķīniešu mieru agrinājās rīta stundās, kad pilsētu laukumos un parkos sapulcējas simtiem cilvēku, lai himnas vai citā uzmundrinošā rītmā kopīgi veiktu rīta rosni.

Kā par brīnumu, melnmatainie, saviesīgie Ķīnieši pret tik ļoti atšķirīgajiem iebraucējiem izturas ne tikai ļoti saprotoši, bet arī laipni un sirsnīgi. Balto cilvēku minimālā skaita dēļ pat lielākajās pilsētās, kādu ieraugot, visi noskatās un sajūsminās vēl vairāk nekā par melnās rases pārstāvjiem Latvijas mazpilsētītās. Haināņas provincē, ar visai nelielu platību - 34 t. km² (apm. puse no Latvijas terit.) un "tikpat nelielu" iedzīvotāju skaitu - 6 milj. (divreiz vairāk kā Latvijā) pastaigājoties mums nemitīgi seko taurējoši taksometri un smaidīgi, "Hello" un "Good morning" skandējoši turienes ļaudis. Bet istā "izrāde" iesākas amizantajos veikaliņos un tirdziņos. Tiklīdz ārzemnieks izrāda kaut vismazāko

(Turpinājums 10.lpp.)

Jašmas Budas Tempļis Šanhajā

Foto: AGITA BALTGALVE

kustību vijīguma un "I am sorry" (man ļoti žēl) un "Please" (lūdzu) labskanības. Pārsteiguma un prieka sajūta, bez šaubām, ir nepārprotama, viesnīcā kā sagaidītājus ieraugot baltā tērptus mazulišus, korītī dziedot starp divām zaļām eglītēm, rātni rindīnā nostājušās ķīnietītes, klusi applaudējot vai norādot pareizo virzienu liftā un gaiteni, kā arī ieraugot restorānu apkalpotājus sartos

identiski paskaidrojumi angļu vai krievu valodā tikpat kā nav pieejami. Bet dzīve kūsā ikvienā noslēpumainā hieroglifa līnijā, un varbūt pat daudz straujāk nekā rietumu attīstītajā sabiedrībā.

Jā, pienāk tāds laiks, kad lapas krit un saule riet - reizē, bet paliek aiz laika klajums tukšs, kur savu pārliecību glabāt ilgām un cerībai.

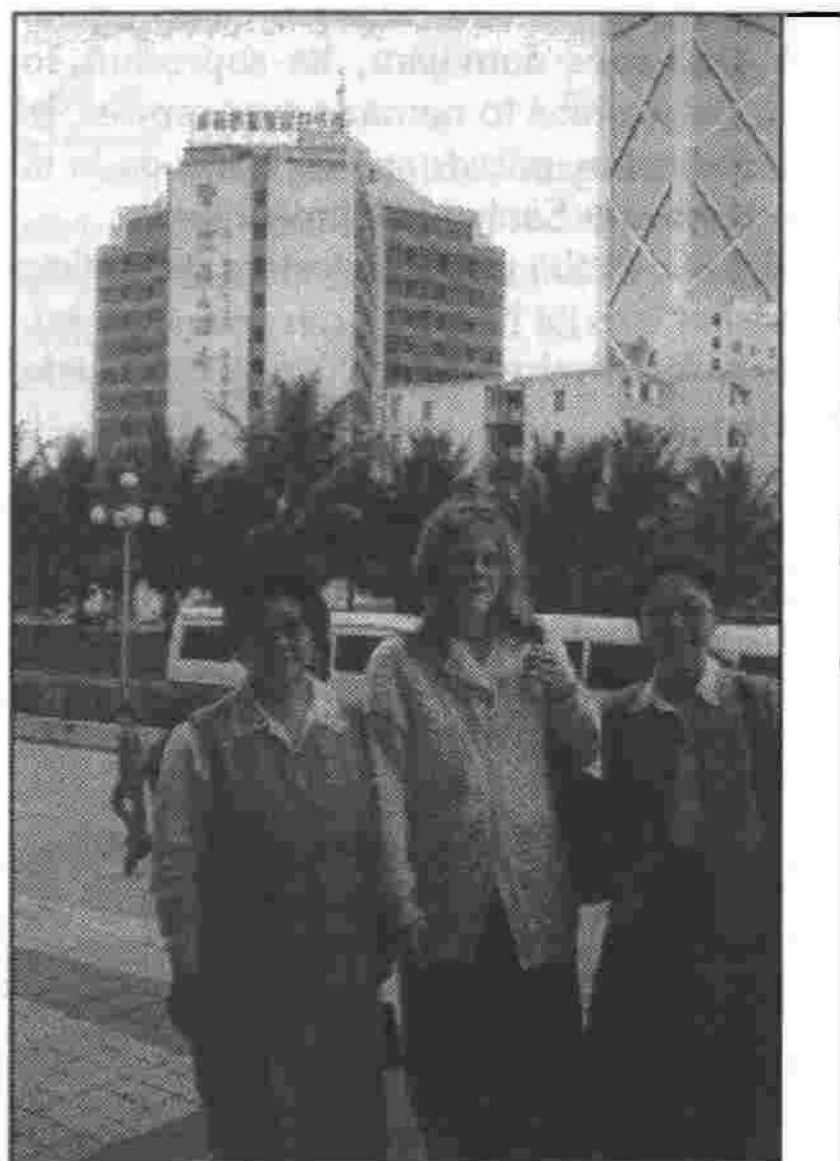
(Turpinājums no 9.lpp.)

ieinteresētību, tūdaļ piestaidzas četri pieci pārdevēji, paskali piedāvājot it visu viņu ricībā esošo produkciju. Nedod dievs šādā situācijā pateikt kaut vārdu ķīniski, jo rezultātā pirkuma iegādē var iesaistīties līdz padsmītiem ķīniešu, kas, izdzirdot vienu "plānprātīgu" sveštautieti kropļojot viņu tik ļoti mīloto valodu, katrs, protams, pasteigsies apgalvot: 你讲的话不错 (jūs patiešām lieliski runājat ķīniski) ar tādu laipnību, it kā no šī brīža un mūžīgi jūs būtu vistuvākie sirdsdraugi.

Šai sakarā (tūristu iebiedēšanai) vajadzētu pieminēt arī totālo svešvalodu neprasmī. Pietiek kaut reizi atkāpties no Ārlietu ministrijas norīkotajiem darbiniekiem, lai komunikācija, nezinot ķīniešu valodu, būtu pilnīgi neiespējama. Apkalpojošais personāls viesnīcās arī laikam tiek izvēlēts pēc smaida burvīguma,

uzvalkos un baltos cimdos, mainot vienu ēdienu pēc otra. Tai pat laikā eiropietis, savā neremdināmā ziņkārē, varētu arī vēlēties, lai viņam kaut minimāli paskaidro, kādus rēķinus viņš paraksta un ko bauda pusdienās. Šai ziņā mums beidzot izdodas atklāt tirgojam miklā gatavotas "jūras veltes", ceptus sīkspārņu kauliņus, bruņurupuču gaļas izstrādājumus, ķirzakas šņabja uzlējumu, risu šņabi utt. Un ar ēdamajiem kociņiem jau otrajā dienā nav ne mazāko problēmu.

Taču problēmas ir kādā citā, ļoti aktuālā, proti, jau pieminētajā valodas jautājumā. Ar nepilnu divu gadu ķīniešu valodas studijām, nepārprotami, ir daudz par maz, lai sāktu kaut cik orientēties šo daudzo tonu un intonāciju vidē. Ja vienkāršākajās sarunās iespējams saprast apm. divas trešdaļas, tad skaitļos un uzrakstos bez skaitļotāja un vārdnīcas klātbūtnes situācija ir vairāk kā bezcerīga. Turklāt

Haikou moderno jaunceltnu rajonā Agita kopā ar Ķīnas preses pārstāvēm

AGITA BALTGALVE,
LU Svešvalodu fakultātes ķīniešu val.
spec. 2. kursa studente, "UA" ārštata
korespondente šajā braucienā

VIŅŠ TEICA - VILŠANĀS

Students pārradies. No Eiropas. Ziemassvētku, Jaunā gada brīvdienās. Izrādās, ka Vācijas universitātēs mācību semestri pilnībā nesakrīt ar Latvijas universitāšu mācību semestru laikiem. Ja mūsējie studenti jau sākuši kārtot ieskaites un eksāmenus, Vācijā viņu kolēģi dzīvo cepuri kuldami, jo viņu sesijas laiks tikai februārī.

Dzirdēju, kā Latvijas studenti apjautājas par Studenta pienākumiem, kurioziem gadījumiem, dzīves apstākļiem tur. Izrādās, ka Vācijā zinātni, uz kuru Latvijā masu mēdiji, politiķi, inteliģences pārstāvji, pensionāri bieži atsaucas un par kuru vairums cilvēku interesējas, lasa papildus literatūru, skatās gan dokumentālās, gan mākslas filmas, neuztver nopietni. Vācieši vispār par nopietnām studijām uzskata tās, pēc kuru beigšanas varēs vairot savu kapitālu. Tā kā arī Latvija jau piecus gadus ir kapitālistiska valsts, tad arī starp Latvijas iedzīvotājiem sāk iesakņoties šāds uzskats. Bet zinātni, kas pēta mūsu pagātni, mēs par spīti visam mīlam.

Students, kas Latvijas Universitātē bija viens no izcilākajiem zināšanu un centības ziņā, domāja, ka, aizbraucot uz Eiropas valsti, kuras pārstāvji parasti mūsu attiecībās sadala lomas - ārzemnieks - skolotājs

- latvietis - skolēns, būs labākajā gadījumā viens no parastajiem studentiem. Pārsteigums. Viņš drīzumā kļuva par centīgāko un zinošāko. Pateicoties ārzemju universitātes mācību sistēmai. Pirmkārt, ja parastais vācu students semestri izvēlas kādus divus kursus, Students, to nezinot, pieradis pie mūsu studentu slodzes, izvēlējās desmit kursus. Ziemassvētku brīvdienās, dzirdot pārējo latviešu studentu dažāda rakstura izsaucienus, Students atzinās sesijā viņš iecerējis kārtot tikai septiņus kursus.

Otrkārt, mācības semestra laikā. Daudz pozitīva bijām dzirdējuši par diskusijām, par ārzemju studentu aktivitāti lekcijās, semināra laikā. Taču tāda aktivitāte no studenta, kas iekļuvis studentu skaitā, tikai uzrakstot iesniegumu, ka viņš tāds vēlas būt, ir zinātni graujoša, nevis veicinoša. Iestājeksāmeni, kuriem gatavojoties nākošais students uzkrāj nepieciešamo faktu bagāžu, sāk analizēt zinātnes galvenās problēmas, procesus, nepastāv. Rezultātā - seminārā, kurā kā pamatskolā izdala lapiņas ar vēsturisku tekstu, ir dzirdamas daudzas aplamības, emocionāla attieksme pret faktu, filozofēšana, bet ne problēmas analizēšana. Kursu tēmas arī ir stipri sašaurinātas.

Piemēram, veselu semestri students var klausīties kursu "Brestļitovskas miers" Mūsējie atbraukušo mierināja, ka vispārīgos kursus viņš taču pietiekoši atklāusijies dzimtajā Universitātē. Viņš tajā pašā laikā želoja ārzemju studentus - kas par speciālistiem no viņiem iznāks?

Tā lūk. Laikam taisnība vien bija manai mātei, kas teica: "Meit, ne viss ir zelts, kas spīd" Tomēr mūsu Students ir apmierināts ar to, ka viņam praksē pastāv šāda iespēja - salīdzināt Latvijas un Vācijas augstskolu mācību sistēmas.

Viņš ir aizbraucis, lai vēl pāris mēnešus būtu auslanderis*, dzīvotu sliktākās kojās, brauktu par brīvu pilsētas transportā tāpat kā skolnieks, ubags un vecs cilvēks un kārtotu saistības par septiņiem kursiem.

Mūsējie ir nomierinājušies un liek sesiju. Citam vēl palikuši trīs eksāmeni un septiņas ieskaites laikam ņems akadēmisko gadu. Citam sesija jau cauri - var turpināt strādāt, pelnīt. Citam rīt pēdējais, bet drausmīgākais eksāmens šajā sesijā.

"Ne pūkas, ne spalvu!"

*svešzemnieks

DOMĀTS SALIKT PUNKTUS UZ "I"

Turpmāk Universitātē ceļot aicinās ne tikai Tūristu klubs, bet arī Atpūtas un ceļojumu centrs "IMPRO", kas kļuvis par kluba "Universitātes Sports" biedru. Prezidents Uldis Alksnis informēja, ka vārds "Impro" cēlies no vārda "improvizācija", jo organizēs nestandarta pasākumus. Pārsvārā tie būs ceļojumi ar autobusiem pa Eiropas valstīm vidusmēra inteli-

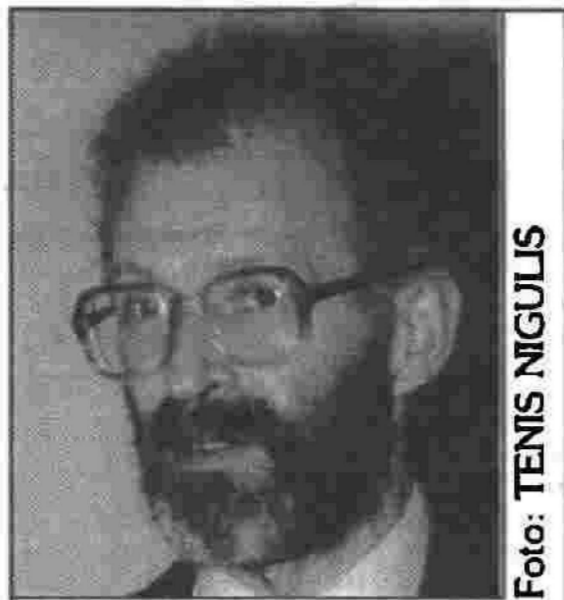

Foto: TENIS NIGULIS

Uldis Alksnis

ģencei. Komforts minimāls (kempingi, teltis, jauniešu viesnīcas), toties izmaksas arī minimālas.

Būs arī "Improoma", kura rūpēsies par bērniem. Aizņemtiem vecākiem palīdzēs bērnu viesnīcā Valdemāra ielā 69, tur laipni pieskatīs mazuļus no 3 līdz 7 gadiem (50 santimi stundā), taču arī skolas vecuma bērniem, iespējams, palaimēsies

iekļūt vasaras vai sporta nometnē. Ir domāts arī par to, lai laiks aizritētu lietderīgi - būs amatniecības, floristikas un valodas pulciņi, kuros relaksēties iespēja arī mammām.

Tagad izvēle jūsu ziņā!

"Impro" adrese:

Raiņa bulvāri 19, 406. telpā.

UN TAS VISS BEZ MAKSAS!

Ja kāds teiks, ka rietumnieki daudz ceļo, ikviens piekritīs, jo kas gan nav pamanījis omulīgos večukus vasarās Rīgas ielās, skaistākajos vecpilsētas stūrīšos, kafējnicās un veikalos. Taču rietumos ceļo ne tikai visu mūžu nostrādājušie un naudu sapelnījušie, bet arī jaunieši. Atšķiras tikai ceļošanas veids. Tāpēc tieši par hosteļiem - jau pirms kara Eiropā aizsāktu jaunatnes tūrisma tradīciju būs runa šajā rakstā.

Skaistā vietā labi un lēti pārmaksājot - tā skan hosteļu devīze, ko realizē jaunatnes tūrisma mitnes visā pasaulē (vairāk nekā 60 valstīs). Šī devīze skan pašās interesantākajās vietās: sākot ar urbanizēto Lpsandželosu un beidzot ar klusu klosteri Austrijas Alpos. Var gādīties, ka kādā no hosteļiem jūs palūgs uzkopt istabiņu vai piepalīdzēt saimniecībā, jo tas palīdz ietaupīt jūsu naudu, bet visbiežāk gan jūs tiksiet laipni sagaidīti, viesmīgi uzņemti un miļi pavadīti, par to atstājot tikai aptuveni trīs vai četrus latus.

Parasti nakšņošana jaunatnes tūrisma mitnēs notiek istabās vairākiem cilvēkiem, dažreiz arī divstāvu gultās. Iedomājieties šo jauko piedzīvojumu, kad, gulot otrajā stāvā virs kāda spāņa, var apspriest blakus gultā

guļošā vācieša krākšanu, bet no rīta brokastis vāriet cisiņus kopā ar angli un iet dušā reizē ar kādu norvēģi! Šādu situāciju jums neuzburs pats veiksmīgākais burvis, bet tā ir realitāte gandrīz ikkatrā hostelī par tādu naudas summu, kas līdzvērtīga vilciena biļetes cenai no Rīgas līdz Cēsīm!

Mazliet ierobežotāki "starpkulturālie sakari" ir ģimenes cilvēkiem, jo vairāk nekā pusē hosteļu ir speciālas ģimeņu telpas, kur ir iespējams atpūsties pašiem un mierīgā ģimenes atmosfērā ļaut atpūsties saviem mazuļiem.

Parasti šādās jaunatnes tūrisma mitnēs var ierasties, kad vien ienāk prātā, tikai lielām grupām vai īpaši iemīļotos hosteļos ir nepieciešama iepriekšēja gultasvietu rezervēšana. Taču arī tas ir vienkāršots līdz fantastikas robežai. Ir tikai jāaiziet uz nacionālo Jaunatnes tūrisma mitņu asociāciju un, iemaksājot nelielu rezervācijas nodevu, jāpiesaka sava ierašanās ar starptautiskā hosteļu datorinformācijas tīkla IBN palīdzību. Protams, uz attiecīgo hosteli var vienkārši piezvanīt, aizsūtīt faksu vai uzrakstīt vēstuli. Galvenais ir zināt, kurp un kad braukt.

Saprotams, ka ļoti daudziem arī šajā jautājumā būtu nepieciešams palīdzēt. Tāpēc ir

rasta iespēja kopīgi plānot jūsu ceļojumu. Vairums hosteļu piedāvā dažādas kultūrizglītojošas programmas un izklaides iespējas, kas raksturīgas attiecīgajam novadam. Tā jaunatnes tūrisma mitne palīdz ne tikai pārmaksājot, bet arī atklāt daudz jauna un neredzēta - no kādas Eiropas viduslaiku pilsētas līdz arāba ikdienas gaitām. Ja tuvumā ir iespējams slēpot, tad hosteli jūs gaidīs slēpes. Ja blakus plešas tuksnesis, noteikti tiks rasta iespēja palūkoties uz apkārtni no kamieļa muguras.

Nav būtiski, no kuras valsts tu nāc un ko tu domā, piemēram, par politiku, galvenais ir jauni draugi, jauni iespaidi un daudz prieka no jaunatklātās pasaules, kurā pilnīgi svešā vietā jūs varat sajūst vislielāko siltumu, viesmīlību un palīdzīgu roku.

1994.gada vasarā arī Latvijā tika nodibināta nacionālā Jaunatnes tūrisma mitņu asociācija (LaJTMA), kuras telpas ir Rīgas Tūrisma skolā Ministerejas ielā 8/10 (netālu no Sv. Pētera baznīcas). Tā ir istā vieta, kur realizēt savu sapni! LaJTMAā jūs tiksiet miļi sagaidīti, biroja darbinieki laipni palīdzēs ceļojuma plānošanā un bridīnās par iespējamajām grūtībām. Un tas viss bez maksas!!!

ROBERTS PUTNIS

UNIVERSITĀTES DAIĻSLIDOTĀJU LAIKI

LU studenti daiļslidošanas simtgadē

Atjaunojoties Universitātes Sportam (US), Alberts Riekstiņš, kurš visu mūžu veltījis sportam, saņēma grāmatiņu ar 1. numuru. A. Riekstiņš 1926. gadā sāka studēt LU. Tūlīt rudeni iestājās LU ASB - Akadēmiskajā sporta biedrībā, kuras biedrs būdams, 1929. gadā pirmo reizi kļuva par Latvijas meistar slēpošanā. 1929. gadā nodibinājās US Universitātes Sports. Albertu Riekstiņu tūlīt iecēla par US telpu pārzini Vērmanģdārzā. Nākošie amati vingrotavas pārzinis, slēpošanas bāzes pārzinis, Konservatorijas vingrotavas pārzinis, ko US irēja. Visur noderēja Riekstiņa kunga darbigums un precizitāte.

Ar Vecmeistaru esam pazīstami no 60. gadu sākuma kā slēpotāji. Tad biju Universitātes Sporta kluba valdē, startēju Universitātes un Latvijas komandā.

Mūsu sarunās, apbrīnojot stāstītāja atmiņu, esmu "bijis" gan Ziemas Olimpiskajās spēlēs, gan daudzās studentu sacensībās, uzzinājis par agrāko gadu sportistiem. Par daiļslidošanu.

Toreiz studenti droši turējušies uz slidena pamata. Hokeja komanda un daudzi daiļslidotāji.

- Tas ir viens no veselīgākajiem sporta veidiem, ko piekopa studenti neatkarīgajā Latvijā. Par daiļslidošanas celmlauzi varam uzskatīt Eduardu Tūbeli, viņš pirmos panākumus guva jau 1924. gadā, pārstāvot LU ASB, kad Liepājas Olimpija sarīkoja daiļslidošanas sacensības. Tūbelis tajās uzvarēja.

Latvijas pirmās meistarē godā 1927 un 1928. gadā arī iekļuva LU pārstāve Valtrauta Kalniņa.

Vai pāros arī slidoja?

- Slidotavās daudz, arī sacensībās. Valtrauta Kalniņa un Eduards Tūbelis 1926. un 1927. gadā kļuva par uzvarētājiem Latvijas meistarībā arī pāru slidojumā.

- Jūs esat tuvumā redzējis arī Soņu Heniju.

- Jā, turpat blakus Glmišpar-

tenkirhenē, gaidot Ziemas Olimpisko spēļu atklāšanas parādi. Norvēģi bija mums līdzās. Tas bija 1936. gads.

- Ko Tūbelis spēja turpmāk?

Individuāli Latvijas meistarē godā tika 1927. gadā. Gadu iepriekš bija otrais aiz Haralda Blaua.

1928. gadā Ed. Tūbelis startēja starptautiskajās Tātru meistarsacīkstēs un ieguva 3. vietu. Tajā pat gadā Čehoslovākijas atklātajās meistarsacīkstēs ierindojās 4. vietā.

1929. gadā daiļslidošanas sacensībās Tartū Tūbelis bija trešais, bet gadu vēlāk Eiropas meistarsacīkstēs Vinē lielā kon-

Latvijas Universitātes akadēmiskās sporta biedrības saime 1928. g. ziemas sporta noslēguma vakarā: pirmajā rindā no kreisās, trešais Eduards Tūbelis, 1. v. daiļslidošanā, tālāk uzvarētājs, medicīnas studentu grupā, 15 km slēpošanā - Upners, Ansis Erdmanis, Alberts Riekstiņš, - 1. v. 25 km slēpošanā (ar Latvijas konsula Norvēģijā - A. Vanaga dāvāto ceļojošo kausu), Valtrauta Kalniņa - uzvarētāja daiļslidošanā. Otrajā rindā 1. no labās - Latvijas pirmais daiļslidošanas meistar Blaus: augšējā rindā, pie emblēmas, ar kuplajiem matiem - tēlnieks Zaļkalns, arī daiļslidotājs un tiesnesis.

kurencē ieņēma 7. vietu, kas jau bija augsts panākums.

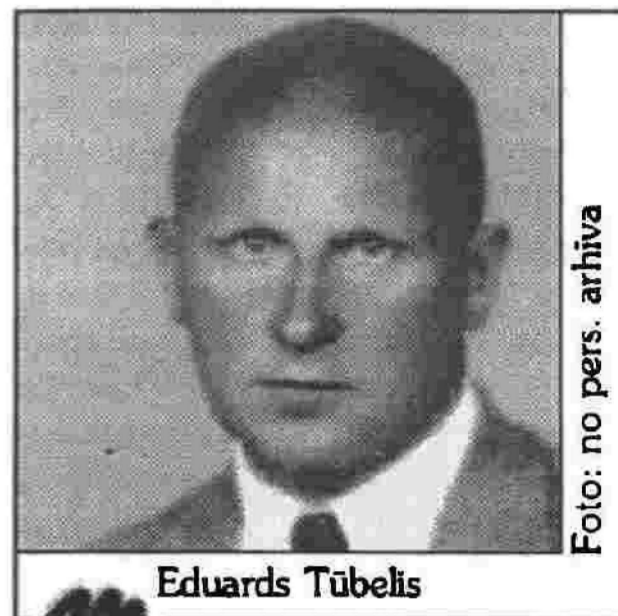
Tolaik sportisti bija vispusīgi. Jūs arī.

Eduards Tūbelis bija arī labs skrējējs un piedalījās SELL (Somija, Eestija - Igaunija, Latvija, Lietuva) olimpiādēs, kā arī "apkārt un šķērsām Bertinei" 25 km skrējienā.

Velākos gados Tūbelis brauca līdz skrējējiem un soļotājiem, tajā skaitā Artūram Motmilleram, Kārlim Bukasam, Jānim Daliņam, uz Berlīni kā laikraksta "Jaunākās Ziņas"

korespondents un sniedza interesantus atreferējumus par sacīkšu gaitu un viesmīlīgo uzņemšanu.

Tūbelis aktīvi cīnījās pret alkohola un smēķēšanas netikumiem. Tomā ielā 4 darbojās pretalkohola biedrība, kur bez Tūbeļa strādāja arī Motmillers. Tūbelis apbraukāja skolas, lasīja lekcijas, stāstīja, ka atturība veicina sporta sasniegumus. Runāja, ka viņš 20 km ceļā apsteidzis zirga pajūgu. Viņš ieradās Tukumā, kad apmeklēja vidusskolu un pēc lekcijas nodibināja atturībnieku pulciņu "Cerība", izsniedza nozīmīti un ievēlēja valdi. Biju tās loceklis.

Eduards Tūbelis

Foto: no pers. arhīva

sievietēm L. Biķe - trešā.

Ar 1932. gadu sāka izvirzīties Alise Dzeguze. Pāru slidojumā ar F. Šrāderi abi deva Universitātes Sportam vēl vienu pirmo vietu Latvijas meistarsacīkstēs. Ar nākošo 1933. gadu līdz 1939. gadam, septiņus gadus bija Latvijas meistarē daiļslidošanā. 1936. gadā - olimpiete. 1937. gadā Latvija uzvarēja sacensībā ar Lietuvu. Individuāli pirmie bija A. Dzeguze un J. Ziverts.

1939. gada 28. un 29. janvārī Kauņā atkal notika valstsacikste Latvija - Lietuva. Latvijai palīdzēja uzvarēt arī US pārstāvji J. Ziverts un V. Vilenieks.

Latvijas meistarsacīkstēs notika pat 1941. un 1942. gadā. Meistaru nosaukumus izcīnīja A. Ledus un Gaidamovics, arī no US.

Daiļslidotāji bija uz ledu līdz pēdējam. 1944. gada neoficiālās Latvijas meistarsacīkstēs pirmie bija D. Šillere un V. Vilenieks. No US startēja arī "redzams" vīrs Kārlis Apinis. Daiļslidošanu veicināja Universitātes un skolu slidotava Rīgas centrā Esplanādes laukumā. Tur trenējās un sacentās.

Tiesnešu kolēģija darbojās bez atlīdzības, jo tiesneša pienākums bija goda lieta. Atceros, ka tiesnešu pulkā vienmēr darbojās tēlnieks Teodors Zaļkalns."

Alberts Riekstiņš bijis kopā ar šiem cilvēkiem un notikumiem. Vēl daudz "sikumu" glabā atmiņā. Dažu vārdu un ciparu atgādinājusi arī sarakste un tikšanās ar US hokeja komandas kapteini Leonidu Vedēju.

JĀNIS BRIKMANIS

Foto: no A. Riekstiņa pers. arhīva

JAU TREŠO GADU PĒC KĀRTAS LABĀKĀ - LU

18. decembra pēcpusdienā jau trešo gadu pēc kārtas sporta namā "Daugava" notika RTU un LU III sporta svētki. Šo svētku tradīcijas aizsākumi meklējami pavisam nesenā pagātnē. Toreiz, pirms 3 gadiem, dažas augstas amatpersonas no RTU un LU puspajokam, pusnopietni savā starpā strīdējušās, kura no abām augstskolām tad isti ir vislielākā, vislabākā un vis..., vis..., vis... (beigas domājiet paši!). Bet strīdos dzimst idejas, un tagad, sadarbojoties RTU un LU sporta klubiem, radās doma, ka to varētu noskaidrot sportiskā ceļā. RTU fiziskās audzināšanas katedras vadītājs H.Čebrikova kungs, viens no tiem, kas stāvēja klāt šīs tradīcijas šūpulim, sacīja, ka tomēr īstenais šo sacensību mērķis ir

Par oranžo bumbu cīnās LU un RTU mācībspēki

Foto: ANDRIS DZENIS

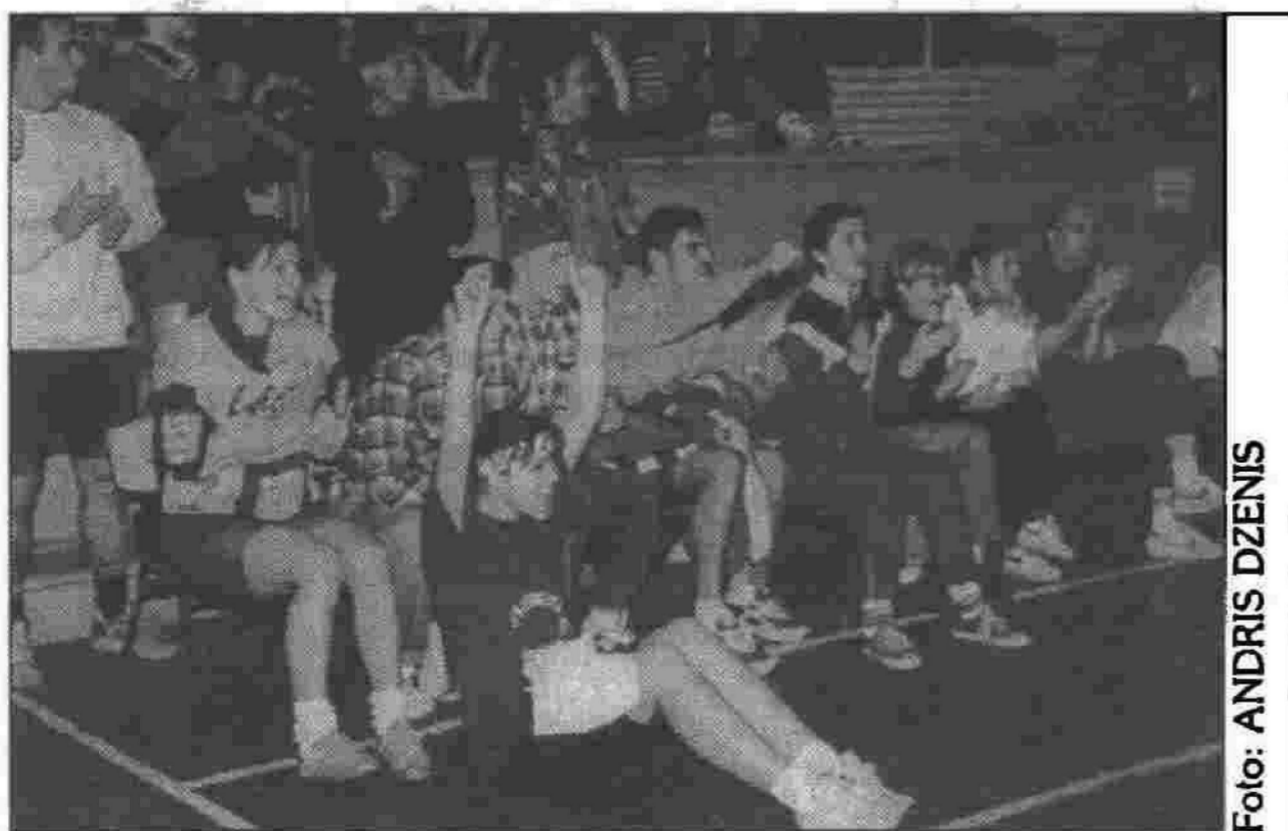
mandas sastāvā vismaz vienā no sporta veidiem jāpiedalās augstskolas rektoram vai prorektoram. No LU sportiskāks, šķiet, ir prorektors J. Krūmiņa kungs. Pēc viņa domām, šādi

41:21, "sasītot" pretiniekus, un šo spēli vairs nespēja aizēnot

apspēlēt. Pirmais puslaiks beidzās oriģināli - 11:10 RTU labā. Taču mūsējie prata parādīt, ka nav "ar pliku roku ņemami", uzvarot ar 21:15. Pasniedzējiem - 21:16.

Veiklības stafetē uzvara automātiski tika piešķirta LU, jo, tā kā RTU komandai tās pašas dienas vakarā vēl bija jāstartē citās sacensībās, tā savu dalību sacensībās atteica.

Pēc virves vilkšanas sacīkstēm LU prorektors J. Krūmiņš teica: "Es biju domājis, ka tas būs vienkāršāk." Tik tiešām, visi klātesošie varēja pārlicināties, ka abās augstskolās dzīvo, mācās un strādā vareni spēka mitriki - pat sacensību komentētājs

LU līdzjutēji

Foto: ANDRIS DZENIS

Apvienotā mācībspēku un studentu komanda pēc virves vilkšanas. Pirmais no kreisās - J. Klintonsons, prorektors kaut kur pazudis

Foto: ANDRIS DZENIS

popularizēt fiziskās aktivitātes un veicināt draudzīgas, sportiskas attiecības RTU un LU studentu un pasniedzēju vidū.

Pasākumu organizēja RTU un LU sporta klubi kopā ar RTU fiziskās audzināšanas katedru un LU veselības un sporta izglītības katedru, vadītāji RTU SK priekšnieks R. Jasūns un LU veselības un sporta izglītības katedras vadītājs J. Melbārdis (viņš prognozēja, ka uzvarēs, protams, labākie).

Sacensību nolikumā bija rakstīts, ka pasniedzēju ko-

sporta svētki ir ļoti svarīgi, jo tagad, kad fizikultūras vairs nav obligātas, sporto tikai 1/4 daļa studentu, bet šāda tradīcija vismaz kaut cik veicina fiziskās aktivitātes.

Pirmos divus gadus uzvarētāja laurus plūca LU, taču šogad sākums mūsējiem bija mazliet bezcerīgs, jo sacensības RTU iesāka vareni - ar divām uzvarām basketbola soda metienos (studentiem - 28:29, pasniedzējiem 19:29). Taču tūlīt basketbolā savas lidera funkcijas sāka pildīt LU studenti, ar pārlicinošu uzvaru

pasniedzēju zaudējums ar 21:22 RTU labā.

Bet tūlīt pēc tam sākās mūsējo triumfa gājiens, "paņemot" uzvaras visos pārējos sporta veidos. Labu meistarību lēkšanā ar lecamauklām (divi vicina, divi lec) parādīja LU pasniedzēju pirmais pāris, vienā minūtē pārlecot... 105 reizes, savukārt otrais pāris "nobrāķēja" - vienā minūtē tikai 36 reizes. Rezultātā pasniedzējiem 141:80, studentiem - 132:120.

Visai sīva cīņa izvērtās volejbolā. Kaut gan LU studentu komandā spēlēja divas meitenes, kas savulaik trenējušās "Aurorā", tomēr RTU komandu nebija viegli

vienbrīd uztraucās, ka tiks pār-rauta virve.

Galū galā J. Krūmiņa prognozēs, ka uzvarēs, neapšaubāmi LU, piepildījās (6:3 uzvarēja LU). Un, tāpat kā pagājušo gadu, arī šogad, platam smaidam atmirdzot sejā, viņam kopā ar Ziemassvētku eglītēm tika pasniegts LU nopelnītais ceļojošais kauss. Cerēsim, ka arī turpmāk, sienot sportiskās draudzības saites, uzvarēs LU. Cerēsim arī, ka nākotnē šai tradīcijai pievienosies vēl citas Latvijas augstskolas.

INESE SIKSNA

ANKETA?!...

"Universitātes Avīzes" redakcija uzskata par nepieciešamību sniegt paskaidrojumu saistībā ar negatīvo nostāju presē pret laikraksta rikoto jauniešu aptauju.

1994.gada 19.septembrī populārā vācu žurnālā "Der Spiegel" tika publicēti šī preses izdevuma veiktās aptaujas "Jaunatne'94" rezultāti.

"Universitātes Avīze", apzinoties savu lasītāju loku, nolēma rīkot šāda veida aptauju Latvijas jauniešu vidū. Tas ir vienīgais iemesls šīs aptaujas rīkošanai, un vienīgais tās pasūtītājs ir pati "Universitātes Avīze".

Aptaujas mērķis bija gūt pēc iespējas plašāku priekšstatu par jauniešu dzīves skatījumu un viņus nomācošajām problēmām. Atbilstoši aptaujas mērķim anketā tika iekļauti 100 jautājumi, kurus nosacīti varētu iedalīt trīs pamattēmās.

Pirmkārt, personīgajās problēmās virzītie jautājumi: iztikas līdzekļi, izklaides vēlmes un iespējas, dzīves jēga, attieksme pret masu mediju reklāmas, seksa un vardarbības ainas tajos, kā arī personīgā drošības izjūta. Otrs jautājumu bloks tika veltīts politikai: demokrātijas izpratne, Latvijas iespējamā iestāšanās Eiropas Savienībā, attieksme pret politiskajām partijām. Daļa jautājumu tika uzdoti, lai noskaidrotu jauniešu viedokli par nacionālajām problēmām un viņu toleranci pret cittautiešiem, cilvēkiem ar atšķirīgu ādas krāsu un dzīves veidu, kā arī homoseksuālistiem.

Lai noskaidrotu patieso attieksmi, aptauja tieši šo problēmu loku skarošajos jautājumos apzināti tika veidota provocējoša. Ar terminu "krievi" ir domāts cittautieši, jo

Latvijā jēdziens krievvalodīgie nav populārs. Formulējums bija kļūdainš. Tādējādi, kā iespējamie turpinājumi nepabeigtam teikumam "Krievi, manuprāt, ir...", līdzās izteikumiem "sirsniņi", "izpalīdzīgi" un "lidz cilvēki", kā arī iespējai paust savu viedokli tika piedāvāti varianti "netiras cūkas", "dzērāji", "slīņķi" un "noēd mūsu labumu". "Universitātes Avīzes" redakcija izprot to krievu tautības cilvēku viedokli, kuri uzskata šos negatīvās nokrāsas atbilstošus variantus par krievu nācijas godu aizskarošiem, un atvainojas tiem, kā arī visiem cilvēkiem, kas kādā no uzdotajiem jautājumiem un piedāvātajiem atbilstošiem variantiem saskata viņa goda un cieņas aizskaršanu. Taču šāds piedāvāto atbilstošo formulējums tika izveidots, lai noskaidrotu, vai vispār šāds apgal-

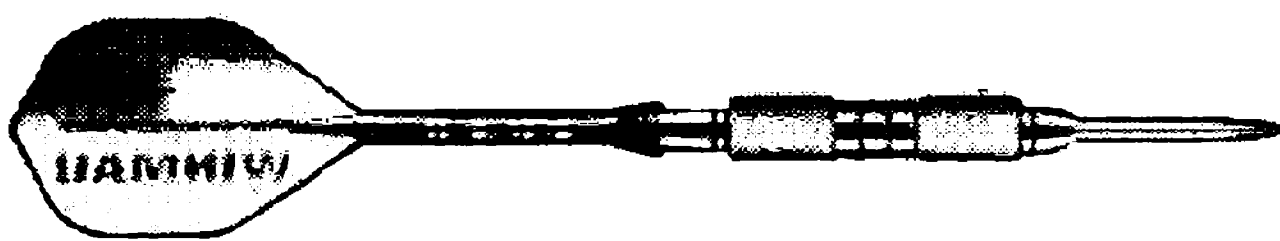
vojums tiks uzskatīts par pieļaujamo un kāda būs aptaujāto jauniešu reakcija. Tāpēc "Universitātes Avīze" ar pateicību saņem katru nosodījumu, jo tie visi apliecina starpnacionālā naida neiespējamību mūsu valstī.

Neskatoties uz to, ka "Universitātes Avīzes" darba devējs ir Latvijas Universitāte, laikrakstā paust savas domas un uzskatus ir ļauts ikvienam, bet "Universitātes Avīze" līdzīgi citiem preses izdevumiem darbojas "Likuma par presi" ietvaros. Latvijas Universitātes vadības oficiālo viedokli pauž izdevums "LU Vēstnesis".

Laikraksta "Universitātes Avīze" REDAKCIJA

1994. gada 21. decembrī

TO DARĪJA JAU ROBINS HUDS

Ja ziemā ir sniegs, tad viss ir skaists un jauks. Bet, ja sniega nav? Tad viens no veidiem, kā aizpildīt brīvo laiku, ir šautriņu mešana jeb darts spēles. Par šīs spēles izcelšanās vietu tiek uzskatīta Anglija. Varbūt viss sākās Robina Huda laikā, kad gaisā lidoja bultas un šaušana ar loku bija populārāka nekā zobenu cīņas.

Darts spēlēm ir vairākas priekšrocības:

- inventārs nav dārgs, tas nopērkams arī mūsu veikalos,
- inventārs kalpo ilgi,
- ar to var nodarboties sporta zālēs, klubos, krogos, zem klajas debess, nelielā dzīvoklī vai pat kopmītnēs,

- ar to var nodarboties vecumā no 10 līdz 110 gadiem,

- lai sāktu spēlēt nav jābūt fiziski spēcīgam.

Darts spēlēšanai ir nepieciešams tikai mērķis ar sektoriem, trīs bultiņas, laba redze, droša roka un iemaņas matemātikā.

Noteikumi ir vienkārši: attālums, kādā atrodas mērķis no mešanas līnijas ir 237 cm. Mērķa augstums no grīdas līdz mērķa centram ir 173 cm. Katrā sērijā ir trīs metieni. Sēriju skaits nav noteikts. Tas atkarīgs no tā, kādu spēli izvēlas dalībnieki. Galvenā atšķirība no parastās šaušanas mērķi ir tā, ka

lielāko punktu summu iespējams iegūt, nemetot mērķa centrā. Mērķis ir sadalīts 20 sektoros. Mērķim ir trīs gredzeni. Ārējais gredzens dod divkārtu punktu skaitu, vidējais triskārtu, bet gredzens apkārt centram dod 25 punktus.

Spēļu nosaukumi ir visai atšķirīgi - Šanhaja, Buļacs, Krikets, Skola. Metienu kombinācijas ir tik atšķirīgas kā šaha, dambretes, rendzju spēlēs. Būtiskākais visās spēlēs ir trāpīt tur, kur esi paredzējis trāpīt, nevis kaut kur blakus. Spēles ir iespējams izdomāt arī pašiem. Taču pasaulē visvairāk tiek spēlēts "501" Parasti šajā spēlē sacenšas

divi dalībnieki, kuri, pārmaiņus metot šautriņas, cenšas nodzēst savus punktus. Spēli uzsākot, abiem dalībniekiem ir "501" punkts, kurš jānodzēš līdz "0". Dalībnieks spēli var pabeigt tikai, trāpot šautriņu (bultiņu) ārējā gredzenā vai pašā centrā. Uzvar tas dalībnieks, kurš pirmais sasniedz precīzu nulli.

Ja kādu studentu ieinteresēja darts spēles, tad konkrētāku informāciju iespējams iegūt Studentu Iniciatīvas fondā (SIF) Raiņa bulvārī 19, 248. telpā, tel. 228320.

GINTS GAILĪTIS

VĀJAG ARĪ PASMAIDĪT

Profesors studentam: Kāpēc jūs guļat lekcijas laikā?

- Man žēl zaudēt laiku naktī.

Nabaga students rūgti raud, tramvaja pieturā stāvēdams. Pie viņa pienāk veca tantiņa.

- Dēliņ, kāpēc tu tik rūgti raudi?

Esmu pazaudējis braukšanas talonu.

- Neraudi, ņem manu.

Nē, tajā talonā bija ietitas manas brokastis.

Ietves malā sēž mazs puisītis, smēķē un laiku pa laiciņam iedzer no pudeles. Kāda garāmgājēja jautā: - Kāpēc tu neesi skolā?

Kur jūs esat redzējusi, ka piecgadīgi bērni ietu skolā? - neapmierināti noburkšķ mazais.

- Nē! - Klieudz tēvs meitai. - Nē un vēlreiz nē! Es nekad tam nepiekritīšu! Automašīna mums ir veca, ūdensvads mūžīgi tek, jumts caurs, bet tu gribi precēties ar studentu.

NEVARU UZKĀPT UZ SKATUVES BALTĀS BIKSĪTĒS UN ROZĀ ŽAKETĪTĒ...

"Monro" pirms dažiem gadiem šī grupa šokēja sabiedrību ar savu tēlu un tiem laikiem neraksturīgo mūzikas stilu. Toreiz jau neviens nezināja, ka ir iespējamas vēl dullākas dziesmas kā "Smagās apkaltās durvis" un "Tieši sejā" Bet vislielāko popularitāti no grupas dziesmām, šķiet, ieguvusi "To piedodu es tev", kuru klausījās ne tikai jaunieši, bet arī gados vecāki cilvēki. Savulaik kādā koncertā mūziķi bija nesaprašanā - priekšā ārdijušies garmataini fani ādas jakās, bet tūlīt aiz viņiem sēdējais kāds vecāks pāris. Un tikai pēc tam, kad noskanēja "To piedodu es tev" un sirmā kundzīte pasniegusi ziedus, sapratuši, ka viņi bija gaidījuši tieši šo dziesmu - savējo.

Tai grūtajā laikā, kad metāla mūzikā bija iestājusies krīze, "Monro" bija pirmie, kas "Mikrofona" aptaujā ielika savu trako dziesmu "Tieši sejā", tā pierādot, ka metāls Latvijā vēl ir dzīvs. Par sevi un to laiku stāsta "Monro" basģitārists Edgars Priedītis, kurš pašlaik ir arī raidījuma "Nakts pastaigas" vadītājs.

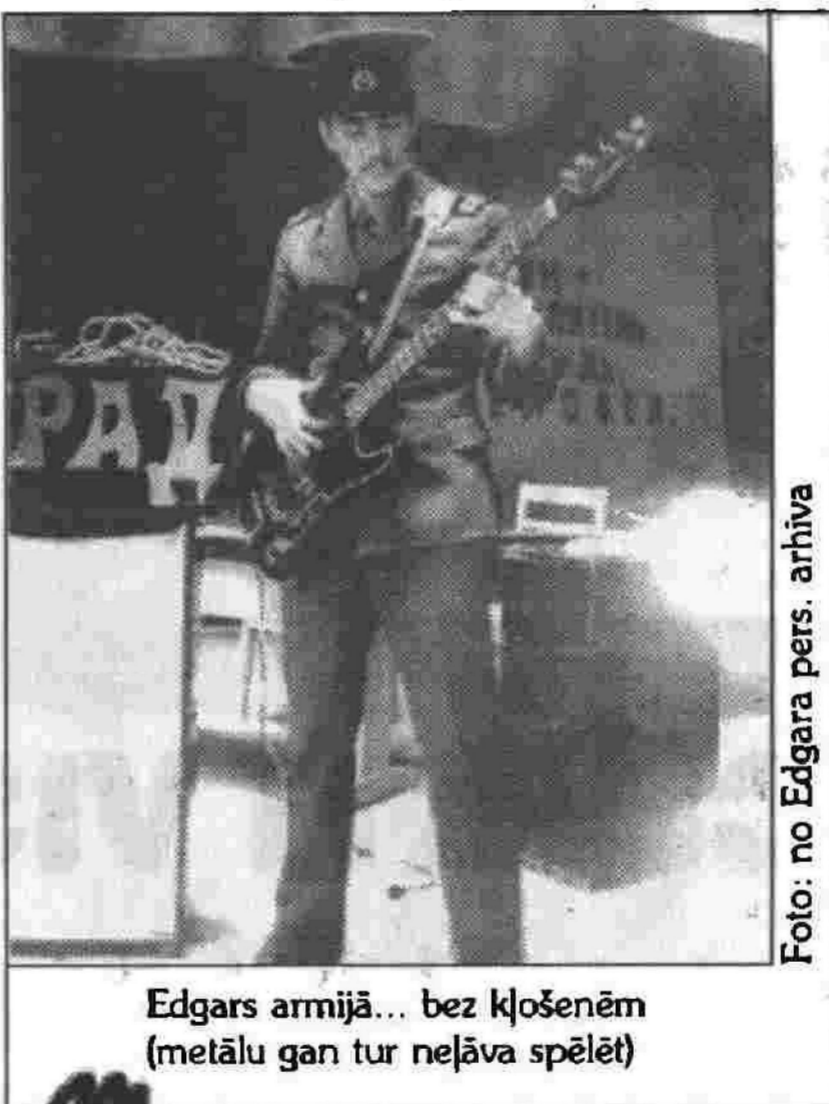
KĀ VISS SĀKĀS?

Toreiz es biju aizgājis prom no grupas "Krasts" mums bija nesaprašanās par mūzikas stiliem. Godīgi sakot, man viss bija līdz kaklam. Domāju, ka vāksu jaunu grupu tikai tādā gadījumā, ja atradīsies kāds vokālists, jo tas ir cilvēks, uz kā viss turas. Var spēlēt un taisīt aranžijas, bet, ja nav, kas normāli nodzied, nav jēgas vispār kaut ko darīt. Izmēģinājām veselu lērumu dziedātāju. Pieteicās no Konservatorijas kāds students, kas tajā laikā mācījās 3.kursā vokālistos. Satikāmies, paklausījās, taču tad, kad sākām kopā mēģināt, sapratu, ka, ja cilvēks ticis tik tālu Konservatorijā, tas nebūt nenozīmē, ka spēj arī dziedāt. Manā izpratnē vairāk par to kā dziedāt kādā korī viņš nebūtu spējīgs, nerunājot nemaz par to, ka varētu būt vadošais vokāls. Pamēģināja ar mums arī Gvido Linga, kas tobrīd bija aizgājis no "Zig Zag" Bet viņš tā panciski noskaņots, mēs - roķiski, tā kā nekas nesanāca, līdz beidzot man piezvanīja Jānis Bukums. Es viņu nostādīju neērtā situācijā, pajautājot: "Kā tad tu dziedī?" Viņš saka:

"Aptuveni tā kā Udo" Es tā nosmaidīju pie sevis un Bukums otrā galā, jo diezgan jau pretenciozi skanēja. Bet šobrīd ir skaidrs, ka ne jau pēc profesionālā limeņa viņš domāja, bet pēc balss tembra.

MAN VAJADZĒJA BRIESMĪGI SMACĒT...

Man dažreiz ir vajadzība atpūtināt galvu - pēkšņi rodas vēlēšanās klausīties orķestra aranžijas, klasisko mūziku, kas ir labskaņīga un "nesit pa smadzenēm" Brižiem tas uznāk. Bet spēlēt pašam uz skatuves,

Edgars armijā... bez kļošenēm (metālu gan tur neļāva spēlēt)

Foto: no Edgara pers. arhīva

lēnām "stuku - buku" raustīt stidziņas un iznākt uz skatuves baltās biksītēs un rozā žaketītē - to nekādi nespēju iedomāties. Kad sāku nodarboties ar mūziku, pat isti nezināju, ar ko Do no Re atšķiras. Bet vienu gan es zināju kad uzkāpšu uz skatuves, man vajadzēs briesmīgi skaļu dārdēšanu aiz muguras, visaugstākās platformenes (toreiz tās bija modē), visplatākās kļošenes, un isti roķīgi skaitījās karināt ģitāru pie paša ceļgala un, ja roka atļauj un ir vēl garāka, tad vēl zemāk. Un smacēt, smacēt un vēlreiz smacēt - tāda bija mana ideja, kad sāku spēlēt.

NU KO JŪS TE "MIKROFONĀ" MUMS JAU TĀ LIRISKI UN MAIGI...

Bija tāds brīdis Latvijā, kad modē sāka parādīties "Depeshe mode" un "Alpha-

ville", un pēkšņi izrādījās, ka pie mums spēlēt metālu vairs nav labais tonis. Grupas viena pēc otras sāka jukt ārā - "Opus Pro", "Livi" u.c., un metāla grupu darbība Latvijā apstājās, apsika aktīva spēlēšana un koncertdarbība. Visi metālisti bija neizpratnē - ko tagad darīt? Mēs uzskatījām - nu un tad? Bija disko - pazuda, bija vēl kaut kas - pazuda, bet metāls ik pa laikam ir virsotnē, nekad tas nav pazudis. Par spīti tajā laikā mums bija vistrakākā dziesma "Tieši sejā", kuru ielikām "Mikrofonā". Nu kāpēc gan pie tiem smukajiem šlāgeriem un lēnajām dziesmām neielikt kaut ko pilnīgi pretēju, kas tur nekādā gadījumā neiederas? Citas grupas - "Dzelzs vilki", "Husqvarna", kas pilnīgi noliedza jebkādu darbību "Mikrofona" aptaujā, arī to uztvēra. Aizgāja ar savām mikrofoniešu un šlāgeristu uztverē dullajām dziesmām. Nekas, tagad jau neviens uz to tā vairs neskatās - nu ko tad jūs te, "Mikrofonā", mums jau tā liriski un maigi...

LĒNĀM KĻŪSTAM PAR EKSPORTA GRUPU...

Mums nav īpaši draudzīgas attiecības ar "Mikrofonu", kas lielā mērā nosaka, kas un cik bieži skanēs, piem., Latvijas radio. Tajā pašā laikā FM kanāli bāzējas uz Rietumu mūziku un kompaktdiskiem. Latviešu grupām kompaktdisku ir maz. Nav jau kur mums skanēt. Šādā situācijā spēlējam klubos, retu reizi kādā festiņā. Varbūt tas par skaļu skan, bet palēnām kļūstam par tādu kā eksporta grupu spēlējam ārzemēs. Mums pat tāda doma, ka Latvijā ciešākā aprītē atgriezīsimies no otras puses. Tas būtu ideālais variants - kļūt populāriem tur, bet, kas ir populārs tur, tas ir populārs te. Protams, arī attieksme uzreiz mainītos, jo pret smago mūziku attieksme pie mums vispār ir negatīva. Agrāk tie bija partijas funkcionāri, tagad popmūzikas piekritēji, kas ir pie "šprīces", jo viņi zināmā mērā vadās no tā, ka liels vairums tomēr klausās popmūziku, bet smago mūziku mazāk. Būtu labi, ja mēs atgrieztos jau citā statusā.

INESE SIKSNA

LŪ izdevniecība "UNIVERSITĀTES AVĪZE"

saliek grāmatas, brošūras, konspektus, veido vizītkartes ...

sagatavojam grāmatas izdošanai

(tekstu literārā rediģēšana, korektūra, mākslinieciskais un datormakets)

piedāvājam foto pakalpojumus, attēlu skanēšanu un apstrādi.

Mācībspēki un studenti,

esam gatavi veidot jūsu ieceres pasaules

UNI - PRESS limeni!

Adrese: Raiņa bulv.19, 110.t., tel. 222944.

RĪGAS KRISTUS DRAUDZE

IELŪDZ UZ

JAUNĀS DERĪBAS KRISTIETĪBAS

LEKCIJU CIKLU

AICINĀTI VISI!

Sākot ar 14.februāri

otrdienās

plkst.18.30

Rīgas 1.ģimnāzijas 30.auditorijā

Raiņa bulv.8

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRINKMANE

Tekstus rediģē: LINDA VAITS, GINTA LUKŠEVICA

Tekstus ievada: LAILA LAPSA, INESE ADIĀNE, LĪGA MEIRE

Datorsalikumu veido: ILZE STIKĀNE

Komercjautājumus kārtro: ALDIS ZELMENIS

Adrese: Raiņa bulv.19, 110.telpa, Rīga, LV-1586

Tālrunis: 222944, *fakss:* 371-2-222944

Elektroniskais pasts: ua@sisenis.mii.lu.lv

Reģistrācijas apliecības Nr.535. Laikraksts iznāk divas reizes mēnesī.

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta.

Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.